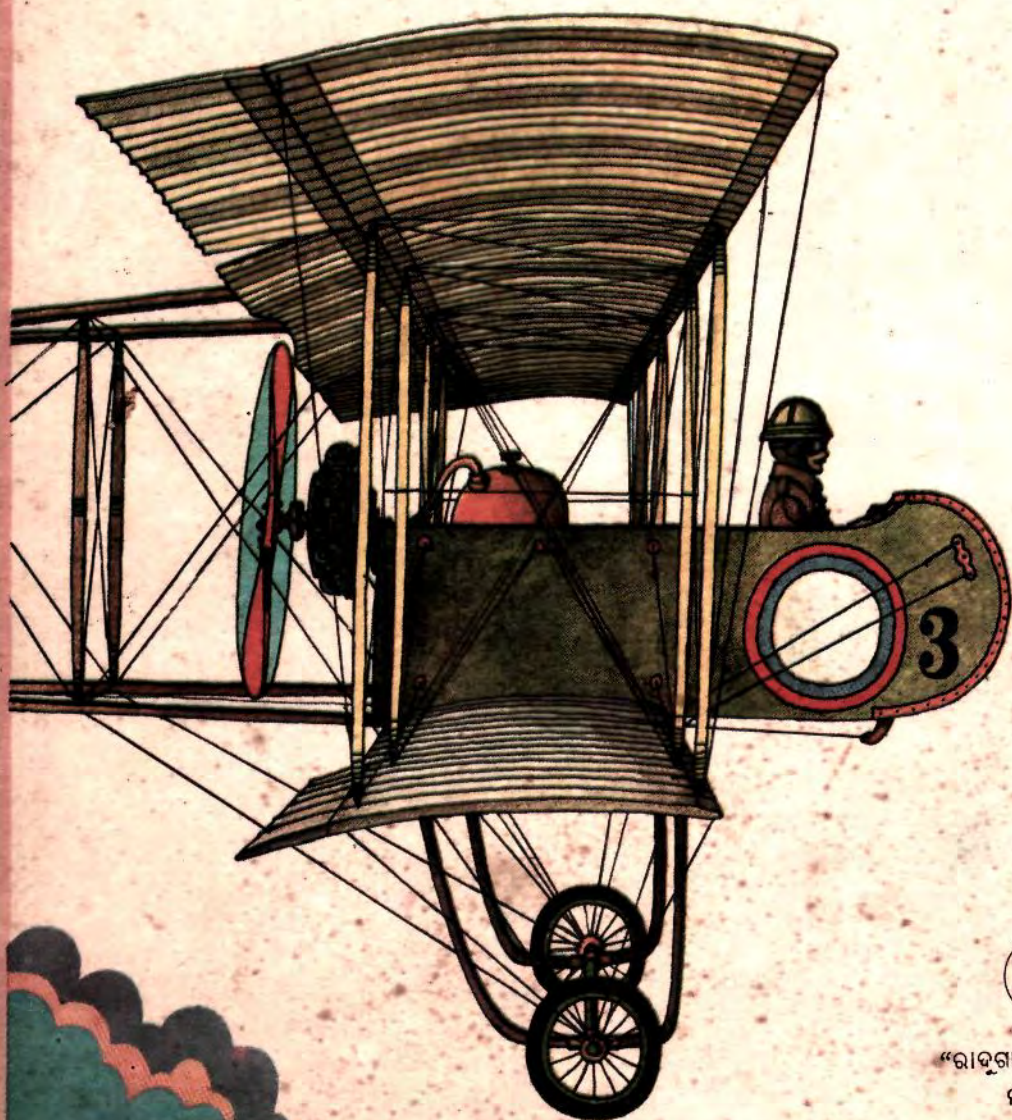

କାର୍ ଆରୋର

ଆକାଶ ସଥେ ମାଣିଷ

“ଭାରତୀୟା” ପ୍ରକାଶନ
ମସିନା

ଆକାଶ ପଥେ ମଣିଷ

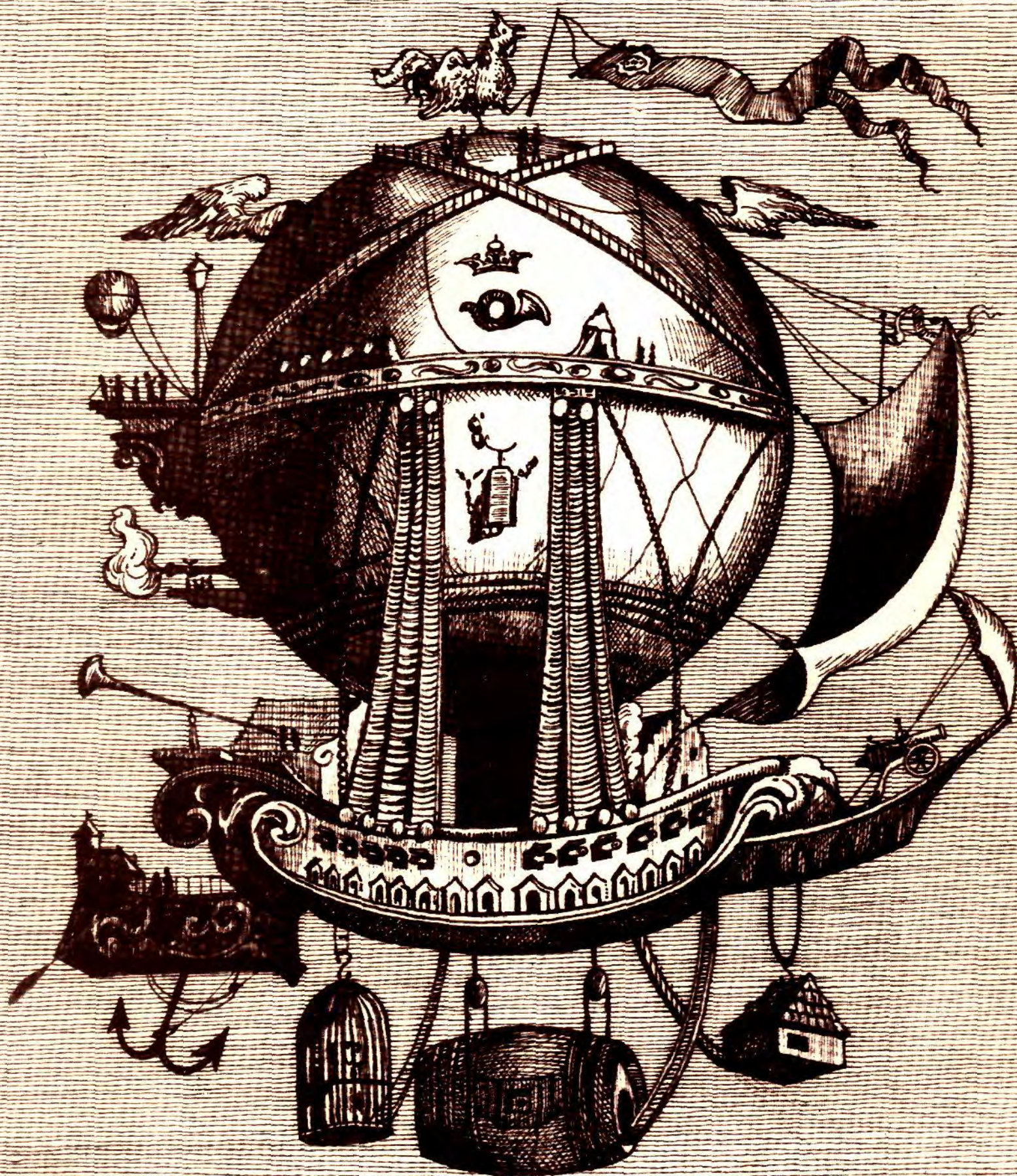
କାର୍ତ୍ତିକ ଆରୋର

ଅଙ୍କନ-
ଇ.ବେନପାମିନ୍ସନ
ଓ ବି.କିଶ୍ତିମାତ୍

ଅନୁବାଦ-
ଶ୍ରୀ ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ରଥ

"ରାହୁଗା" ପ୍ରକାଶନ
ମସ୍କୋ

ଆମେ ଜନମିଛ ତ’
ପରୀକାହାଣୀକୁ କରିବୁ ସତ...

(ଗୋଟିଏ ଗୀତରୁ)

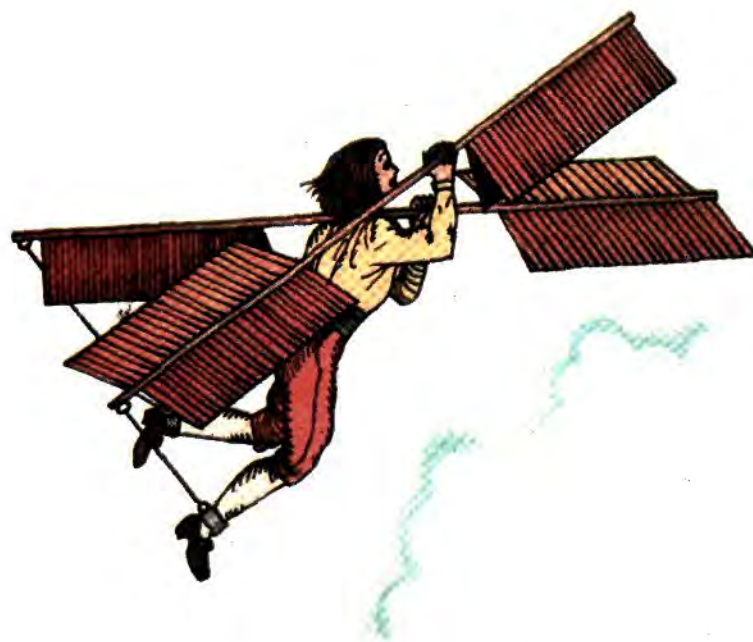
ମଣିଷ ହରିଣ ପରି ଦୌଡ଼ି ପାରେ, ସାପ ଭଳି
ଗୁମ୍ଫାରି ପାରେ ଓ ମାଛ ପରି ପହଁରି ପାରେ; କିନ୍ତୁ ସେ ତ’
ଚଢ଼େଇ ଭଳି ଉଡ଼ି ପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ଆକାଶକୁ ଉଠୁଥିବା
ଚଢ଼େଇମାନଙ୍କୁ ଇର୍ଷାର ସହ ଦେଖିଲ ବେଳେ ଶହଶହ ବର୍ଷ
ଧରି ଲୋକମାନେ ଏପରି ଭାବୁଥିଲେ । ଲୋକମାନେ ସେତେବେଳେ
ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି :

“ଏକ କୁହୁକ ଗାଲିରୁ ଉପରେ ବସି, ଅଗ୍ନୀଅଗ୍ନି ବନସ୍ତ,
ଏପରିକି ମେଘ ଉପରେ ଉଡ଼ିଲେ ବଢ଼ିଆ ହେବ ! କିମ୍ବା ଚଢ଼େଇ
ପରଗୁଡ଼ିଏ ନେଇ ତେଣାମାନ ତିଆରି କରି ଆକାଶକୁ ଉଡ଼ିଗଲେ
ବି ବଢ଼ିଆ ହେବ !” କିନ୍ତୁ ବହୁକାଳଯାଏ ତେଣାଲଗା ଲୋକ
ଓ କୁହୁକ ଗାଲିରୁ କଥା, କେବଳ ପରୀକାହାଣୀରେ ଥିଲା ।

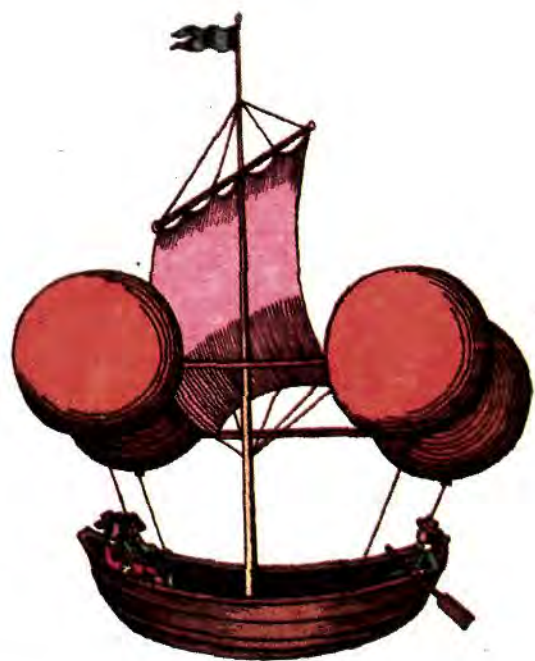
ଏହା ସତ କଥା ବୋଲି ଲୋକମାନେ କହନ୍ତି ଯେ, ବହୁତ
ଦିନ ପୂର୍ବେ ଜଣେ ଗୁମ୍ଫା ଚମଡ଼ାରେ ତେଣାମାନ ତିଆରି କଲା,
ବଡ଼ ସହରର ଏକ ଛକକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ଘୋଷଣା
କଲା—ସେ ଏକ ବରୁଣ ଭଳି ଉଡ଼ିପାରିବ । ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ
ଦେଖଣାହାରୀଙ୍କର ଭିଡ଼ ଜମିଗଲା, ସେ କିପରି ଉଡ଼ିବ ଦେଖିବା
ଲାଗି ଲୋକେ ଗୁହଁ ରହିଲେ । ଗୁମ୍ଫା ତା’ର ଲମ୍ବା ଜାମା କାଟିଲା
ଓ ତା’ର ଦୁଇ କାନ୍ଧ ପାଖେ ଦୁଇଟା ତେଣା ଲଗାଇଲା ।

“ଏମେଲ୍‌କା, ଉଡ଼ିଯା !” ଭିଡ଼ କରିଥିବା ଲୋକେ ତାକୁ
ଚେହେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି
କଲେ ଓ ତେଣା ଫଡ଼ଫଡ଼ କଲେ କ’ଣ ହେଲା ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ ଉପରକୁ
ଉଠି ପାରିଲା ନାହିଁ । କେତେ ଲୋକ ତ’ ହସି ଉଡ଼େଇଲେ ଓ
ଛି-ଛାକର କଲେ; କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନେ ନିରାଶରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ
କହିଲେ: “ତକୁ ଉଠି ଉପରେ ଉଡ଼ିବା ବୋଧହୁଏ ମଣିଷ
ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଭୁଲ ହେଲା ।

ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବା ଲାଗି ମନୁଷ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାରର
ତେଣା ଉତ୍ତାବନ କଲା !

ପ୍ରାନ୍ତେସ୍‌କୋ ବି ଲଙ୍କର ଉଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ର—ଆଗରୁ ତିଆରି ଏକ ବେଲୁନର ନକ୍ସା ।

ପ୍ରଥମ ବ୍ୟୋମଗୁରୀ—ଗୋଟିଏ ମେଣ୍ଟା, ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡିରା କୁକୁଡ଼ା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବତକ—ମୋଙ୍ଗୋଲସିଏର ବେଲୁନରେ ଯାଇଥିଲେ ।

ଆକାଶ ପଥେ ମଣିଷ

ଅନେକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଫରାସୀ ଦେଶର ଦକ୍ଷିଣରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ସହରରେ ଦୁଇ ଭାଇ ରହୁଥିଲେ—ଯୋଶେଫ ଓ ଏଡିଏନ୍ନେ ମୋଙ୍ଗୋଲସିଏର । ସେମାନେ ଚତୁର ଓ କୌତୁହଳୀ ଥିଲେ । ଧୂଆଁ ନଳରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରିବା ଦେଖି ସେମାନେ ପଚରାପଚରି ହେଉଥିଲେ—ଧୂଆଁ ଉପରକୁ ଉଠୁଛି କାହିଁକି ? ଶେଷରେ ସେମାନେ ସ୍ଥିର କଲେ ଯେ, ଗରମ ପବନ ବୋଧହୁଏ ଥଣ୍ଡା ପବନଠାରୁ ହାଲୁକା, ସେହି କାରଣରୁ ଗରମ ଧୂଆଁ ଆକାଶକୁ ଉଠୁଛି । ତା'ପରେ ଦୁଇ ଭାଇ କାଗଜକୁ ଅଠା ଲଗାଇ ଯୋଡ଼ି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ବେଲୁନ ତିଆରି କଲେ ଓ ନିଆଁ ଜଳେଇ ତାକୁ ଧୂଆଁରେ ଭରି ଦେଲେ । ବେଲୁନଟି ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଆକାଶକୁ ଉଠିଲା ଓ ଶୀଘ୍ରଶୀଘ୍ର ଆହୁରି ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଲା ...

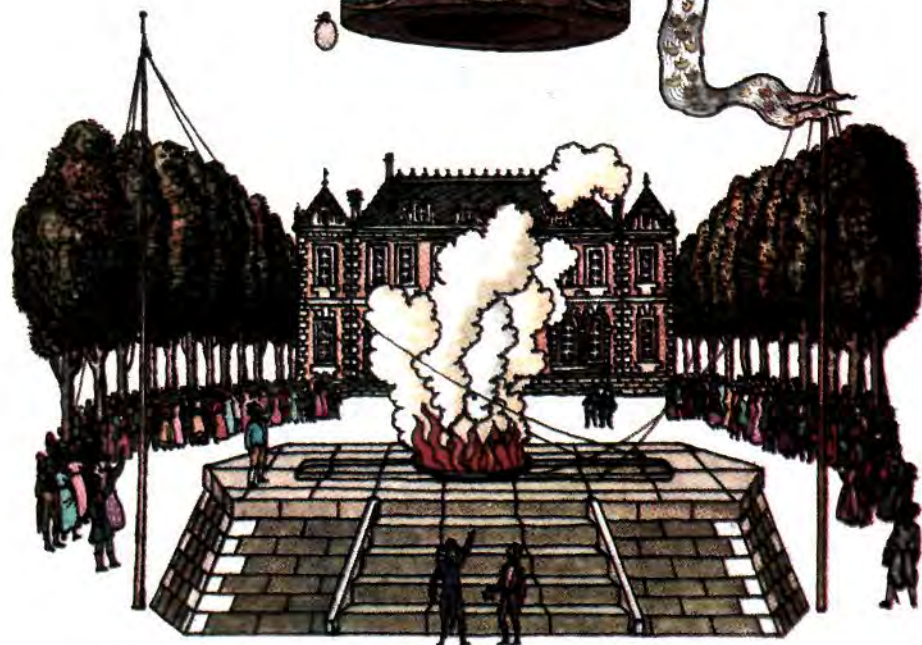
ଏହା ପରେ କେତେ ମାସ ବିତିଲା ଓ ସେହି ଦିନଟି ଆସିଲା, ଯେତେବେଳେ ଇତିହାସରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମଣିଷ ମୋଙ୍ଗୋଲସିଏର ବେଲୁନରେ ଚଢ଼ିଲା । ତାଙ୍କର ନାମ—ପିଲ୍‌ତେ ଦେ ରୋସୀ ।

“ଓଃ, ମୋଙ୍ଗୋଲସିଏର ବେଲୁନରେ ସେଇ ଦାନବୀୟ ଉଡ଼ୁଡ଼ିଆନ ତୁମେ ଦେଖିଥିଲ ?”
 “ହଁ, ଦେଖିଥିଲି; ଖାଲି କ’ଣ ମୁଁ, ରାଜା ନିଜେ ସେଇ ଉଡ଼ୁଡ଼ିଆନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ।”

1783

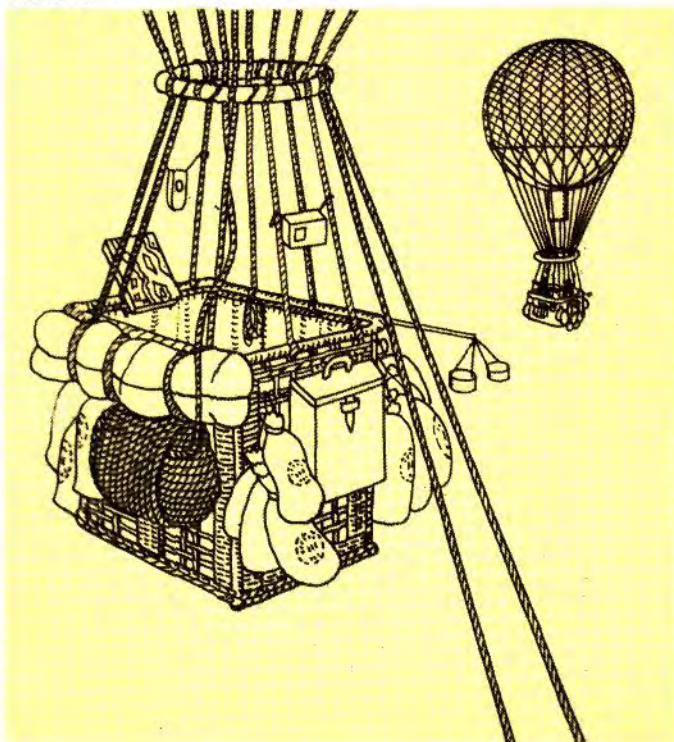
ପ୍ୟାରିସ୍‌ର ଶହଶହ ଲୋକ ଏକ ବଡ଼ ଜଳରେ ଜମା ହେଲେ, ଛାତରେ ଏବଂ ଧୂଆଁନଳଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ଖୁନ୍ଦି ହୋଇଗଲେ । ଗୋଟାଏ ତୋପ ଫୁଟିଲା ଓ ଧୂଆଁରେ ବୋଝେଇ ବେଲୁନଟିଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜଳ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ଭିଡ଼ ଜମେଇ ଥିବା ଲୋକେ ଆନନ୍ଦରେ ପାଟି କଲେ : “ସାବାସ୍ ପିଲତ୍ରେ ! ଯାହା ହେଉ ମଣିଷ ଆଜି ଉଚ୍ଚ ଆକାଶକୁ ଉଠିଲା !”

ହଠାତ୍ ଆସିଲା ଦମକାଏ ପବନ, ବେଲୁନକୁ ଗୋଟାଏ ଗଛ ଆଡ଼କୁ ଚଢ଼ିନେଲା । ଏପରି ବୋଧ ହେଲା ଯେ, ଆଖିପିଛୁକାକେ ଡାଳଗୁଡ଼ାକ ବେଲୁନକୁ ଚିରି ପକେଇବ ; କିନ୍ତୁ ପିଲତ୍ରେ ଖୁବ୍ ତକ୍ଷକ ପୁରାଏ କୁଟାମୁଟା ନେଇ ବେଲୁନରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଉହ୍ଲେଇରେ ତାକୁ ମାଡ଼ି ଦେଲେ, ବେଲୁନ ଆଡ଼କୁ ଗରମ ପବନ ଛୁଟିଲା, ସେଇଟି ଉପରକୁ ଉପରକୁ ଉଠିଲା ଓ ଗଛ ଉପରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।

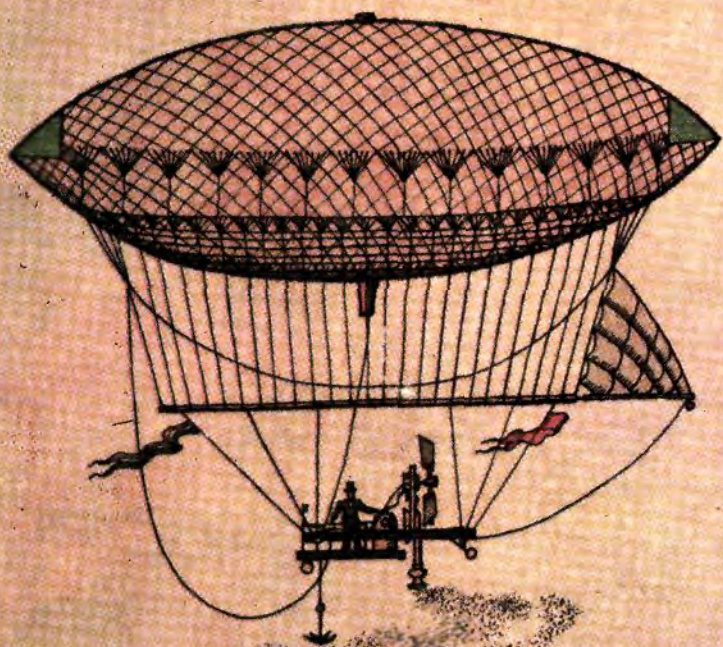
“କେମିତି ଲାଗିଲା ?” — ବେଲୁନ ତଳକୁ ଖସିବା ପରେ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ।

“ଅତି ତମଜାର”, ସାହସୀ ଆକାଶଗୁରୀ କହିଲେ, “ଠକ୍ ଏକ ସ୍ବପ୍ନ ଭଳି” ।

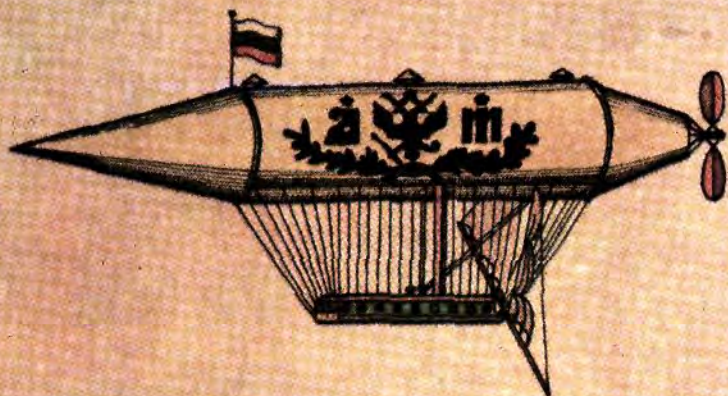
ଆକାଶରେ ବେଲୁନଟିଏ । ତଳେ ତା’ର ଝୁଲୁଛି ବଡ଼ ଏକ ଟୋକେଇ । ଟୋକେଇଟି ବାଲିବସ୍ତାରେ ଭରା । ବେଲୁନ ଉଡ଼ିଲା ଉଠୁ ବୋଲି ଲୋକମାନେ ଭଜା କରିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବାଲିବସ୍ତାକୁ ତଳକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି । ଘଟଣାଟି ଘଟିଥିଲା ୧୭୮୩ ମସିହାରେ ।

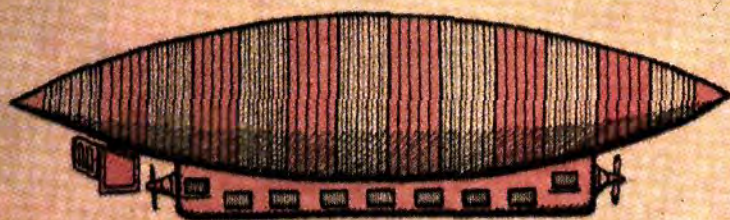
1852

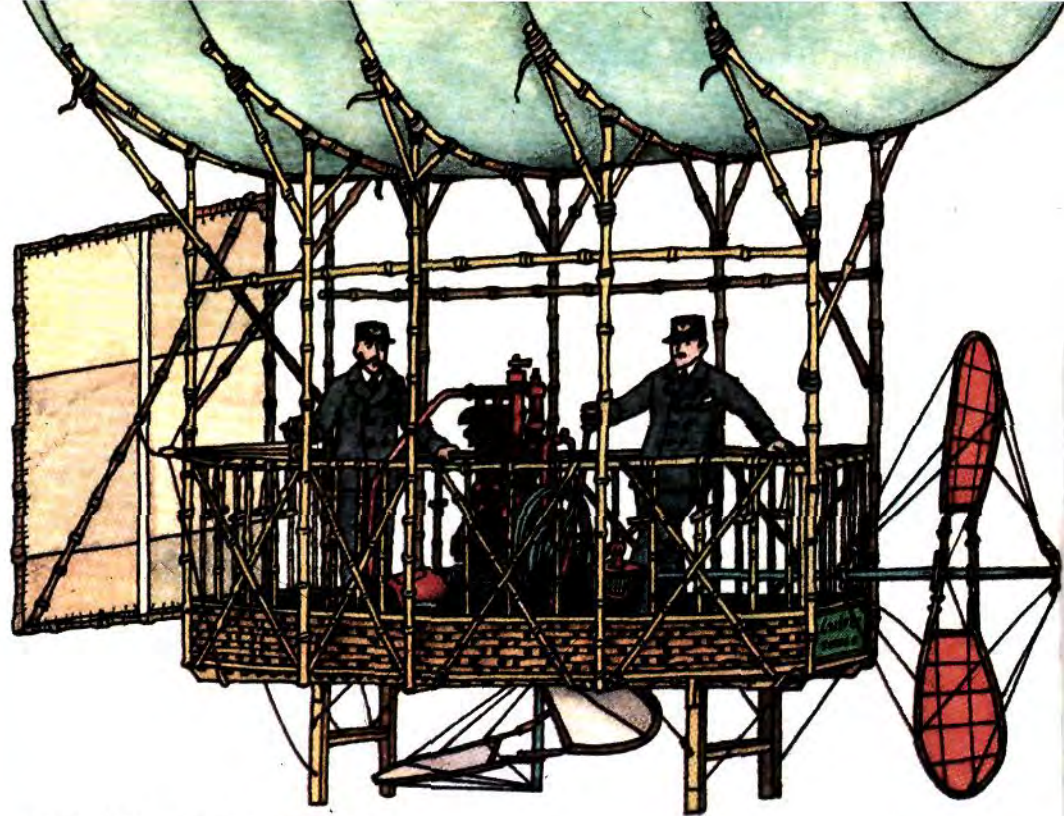
ଫରାସୀ ଦେଶର ଜିଫାର ନାମକ ଜଣେ ଲୋକ ପ୍ରଥମ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ସେଥିରେ ଏକ ବାଷ୍ପୀୟ ଇଞ୍ଜିନ୍ ଲଗାଥିଲା ।

ଏମ୍. ମାରିଣିନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ “ବିମାନ ବିଧି-ସକ୍ଷମ ଯାନ”ର ନକ୍ସା ।

କେ. ଇ. ସିଅଲକୋଭ୍‌ସ୍କିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନକ୍ସାକୃତ, ପୂରା ଧାତୁପତ୍ରରେ ତିଆରି ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଏକ ନମୁନା ।

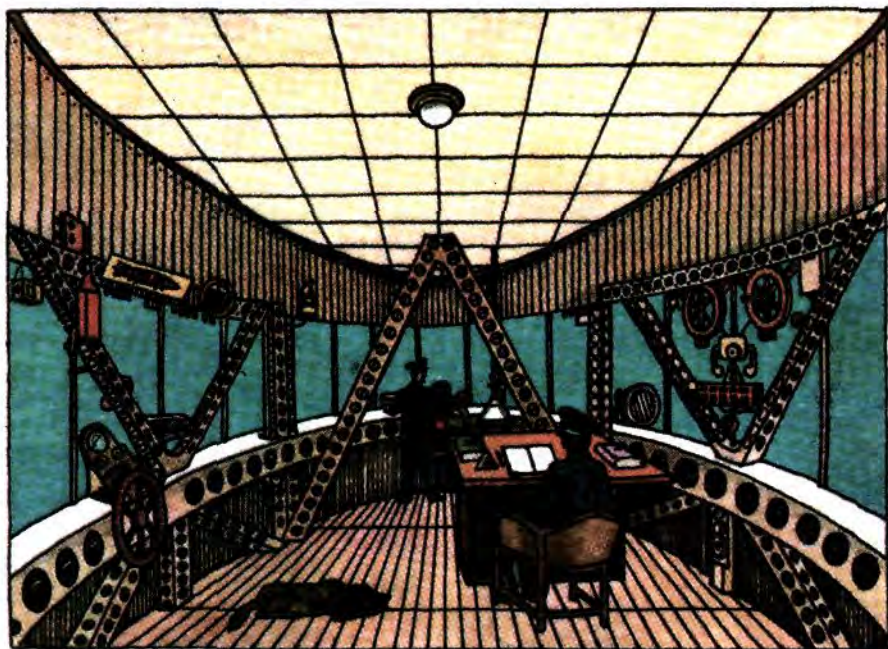
ବେଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍ ବେଲ୍‌ଲାନ ଚଟକାତକ
ନୌକା । ଏଥିରେ ଏକ ପେଟ୍ରୋଲ
ଇଞ୍ଜିନ୍ ଥିଲା ।

ଆକାଶରେ ଉଡ଼ୁଡ଼ି ମାଡ଼

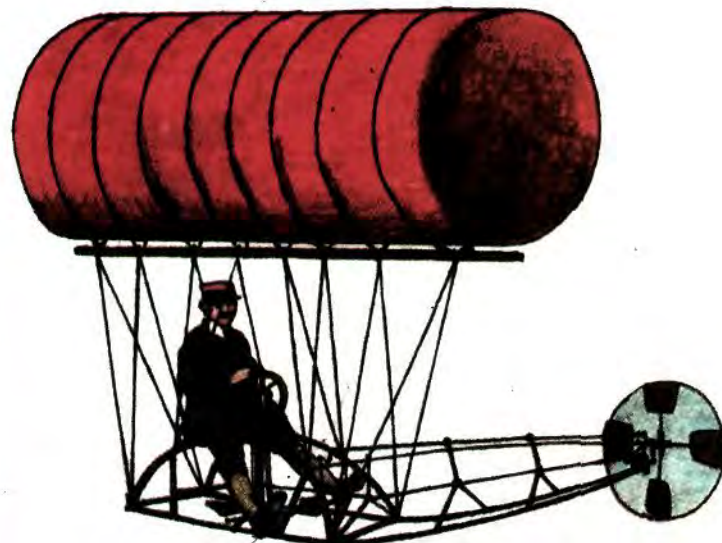
ଗୋଟିଏ ବେଲ୍‌ଲାନରେ ପ୍ରଥମେ ଉଡ଼ିବା, ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର କଥା, ସେଇ ଦିନୁ ଲୋକମାନେ ଅନେକ ଥର ବେଲ୍‌ଲାନରେ ବସି ଉଡ଼ିଲେଣି; କିନ୍ତୁ ପରେ ବେଲ୍‌ଲାନଗୁଡ଼ିକୁ ଗରମ ପବନରେ ନଭରି ହାଲୁକା ବାଷ୍ପରେ ଭରା ଯାଇଥିଲା । ତା’ପରେ ବେଲ୍‌ଲାନରେ ଲାଗିଲା ଏକ ଇଞ୍ଜିନ୍, ଯାହା ସହ ଏକ ଗୁଳନଚକ୍ର ମଧ୍ୟ ଖଞ୍ଜାଗଲା ଏବଂ ବେଲ୍‌ଲାନଟି ହେଲା ଏକ ମନଚଳା ଯାନ ।

ସେହି ମନଚଳା ଯାନଟି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଉଡ଼ୁଡ଼ି ମାଡ଼ ଭଳି ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଲା । ତା’ର ଏକ ପୁଛ ଥିଲା, ଏବଂ ପେଟ ତଳେ ଥିବା ଅଂଶ ଏକ ପକ୍ଷ ଭଳି ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଜଣେ ସେହି ଅଂଶକୁ ଚଢ଼ିପାରେ, ଇଞ୍ଜିନ୍‌କୁ ଚଳାଇ ପାରେ ଏବଂ ନିଜ ମନ ଖୁସିରେ ଉଡ଼ି ପାରେ । ପବନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଏବଂ ପବନର ଗତିରେ ତଡ଼ି ହୋଇ ଯାଉଥିବା ବେଲ୍‌ଲାନ ଭଳି ଏହା ନଥିଲା ।

ମନଚଳା ଯାନଟି ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଲା ଏବଂ ତା ଉପରେ ଉଡ଼ିଲା, ତା’ର ତେଣାଲଗା ପ୍ରତିଯୋଗୀ—ଏକ ବିମାନ ବା ପୂର୍ବକାଳରେ ଯାହାକୁ କୁହାଯାଉଥିଲା ଏକ ବ୍ୟୋମଯାନ, ସେଇଟି ଏକ ରୂପେଇ ଚଢ଼େଇ ଭଳି ଉଡ଼ିଲା । ତେବେ ବିମାନର ନିଜର ଏକ ଇତିହାସ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

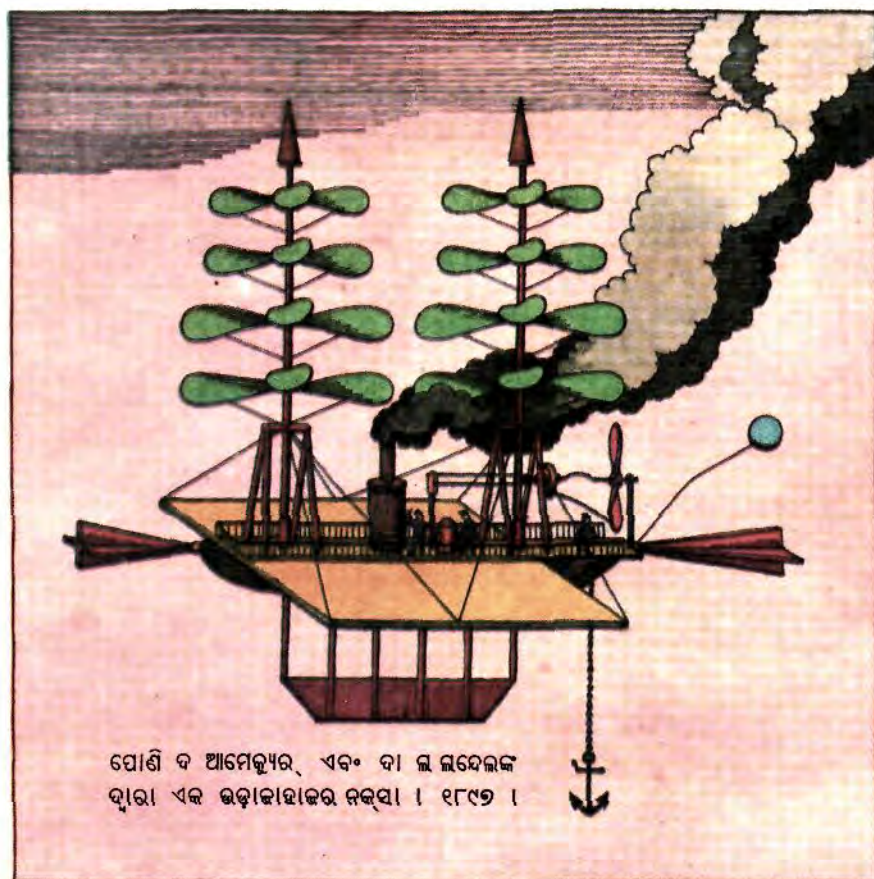
ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କୋଠରୀଟି ଜାହାଜର କ୍ୟାପ୍ଟାନଙ୍କ ଡେକ୍ ଭଳି ।

ଆମେରିକାର ଜଣେ ଅଧିବାସୀ ରିଡ୍‌ଟେଲଙ୍କର
“ଉଡ଼ୁଡ଼ା ଦୁଇ ଚକିଆ ସାଇକ୍ଲ” ।

୧୯୩୬ରେ ଦୀର୍ଘ ପଥ ଉଡ଼ିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱ
ରେକର୍ଡର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାରୀ ସୋଭିଏଟ୍ ବ୍ୟୋମଯାନ
“ଓସୋଆଭିଆଖିମ” ।

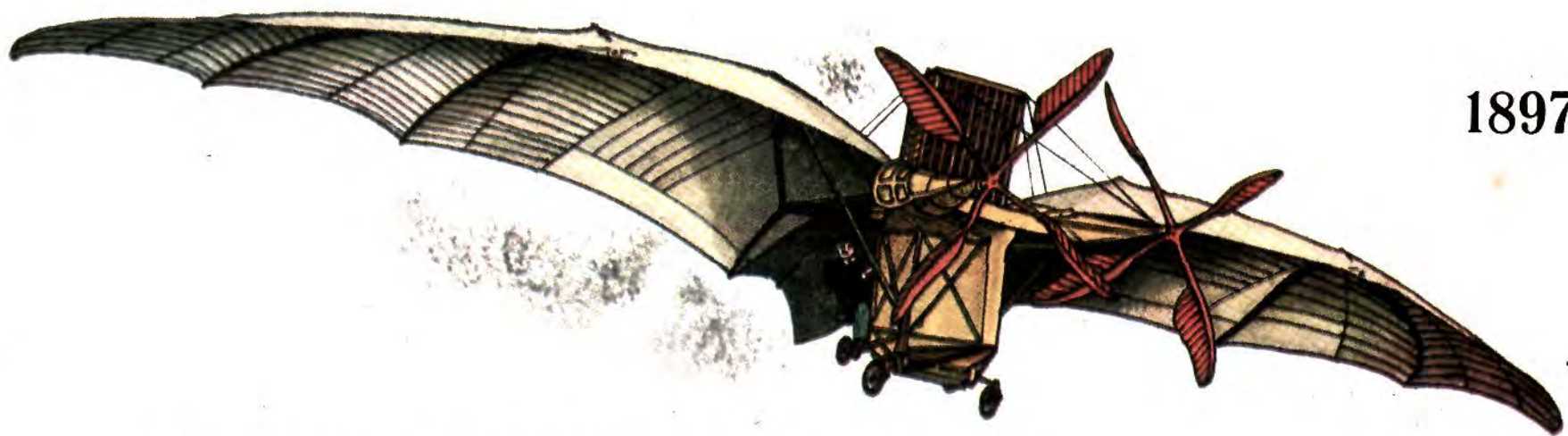

ପୋଣି ଦି ଆମେଲ୍‌ସ୍ ଏବଂ ବା ଲୁଲ୍‌ହେଲ୍‌କ
ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ନକ୍ସା । ୧୮୯୭ ।

ପବନଠାରୁ ଓଜନଦାର

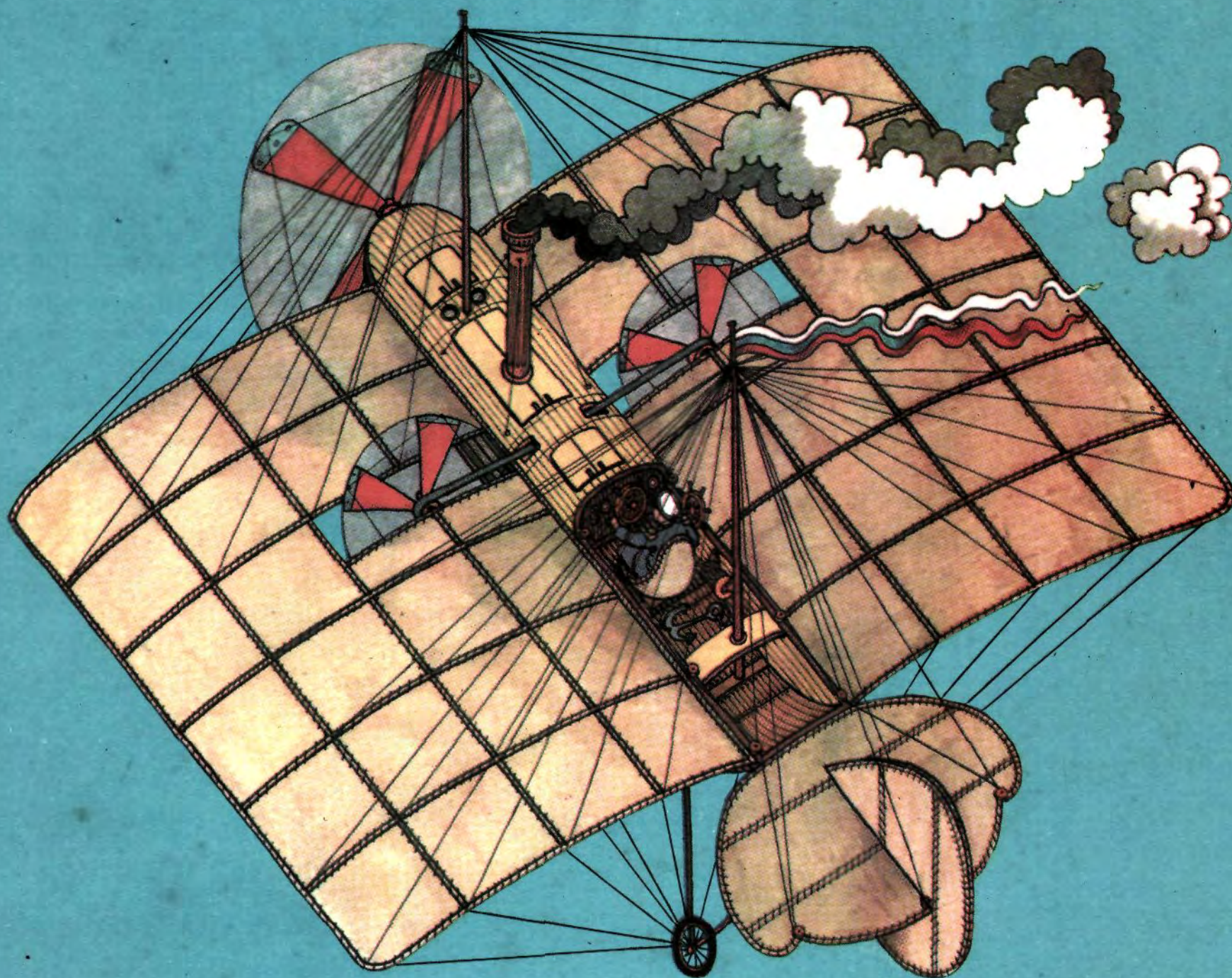
ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଏକ ଦଳ ବାଡ଼ସେରା ଏକ ବିରାଟ ପଡ଼ିଆରେ ଠିଆହୋଇ ଏକ ଅଗ୍ରତ ଜିନିଷକୁ ଆଗ୍ରହର ସହ ଦେଖିଥିଲେ : ଚକାମାନ ଲାଗିଥିବା ଏକ ଲମ୍ବା ନୌକା—ତା’ର ଦୁଇଟି ଆୟତାକାର ଡେଣା ଓ ଗୋଟିଏ ଲଞ୍ଜ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ତିନିଟି ଗୁଳନଚକ୍ର—ସାମନାରେ ଗୋଟିଏ ଓ ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇଟି—ସେସବୁ ଏକ ବାଷ୍ପୀୟ ଇଂଜିନ୍ ସହ ସଂଯୁକ୍ତ । ତାହା ଥିଲା—ରୁଷୀୟ ଅଧିକାରୀ ମୋଝାଇସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି ପ୍ରଥମ ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ପବନଠାରୁ ଅଧିକ ଓଜନ ଏକ ଉପକରଣରେ କେହି କେବେ ଉଡ଼ିବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ସବୁ ଲୋକ, ତାକୁ କେତେବେଳେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ତାହା ଦେଖିବା ଲାଗି ଉତ୍ତେଜର ସହ ଅପେକ୍ଷା କରି ଥାଆନ୍ତି ।

ତା’ପରେ ଇଂଜିନ୍‌ମାନ ଗୁଲିଲା, ଗୁଳନ-ଚକ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଘୁରିବା ଆରମ୍ଭ କଲା, ଧୂଆଁରେ ଜାଳି ହୋଇଯାଇ ଉପକରଣଟି ଲୁହାଧାରଣାରେ ଆଗକୁ ଗଡ଼ିଲା ଏବଂ ତା’ର ବେଗ ବଢ଼ିଗଲା । ତା’ପରେ ସେଇଟି ଲମ୍ବା ଦେଲା, ଉପରେ ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡ ପାଇଁ ରହିଲା, ପୁଣି ତା’ର ଡେଣା ମାଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ସମୟରେ ଇଂଜିନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଅତିଓଜନିଆ; ପବନରେ ଓଜନଦାର ଯନ୍ତ୍ରଟାକୁ ଉଡ଼ାଇ ରଖିବା ଲାଗି ଅତିଦୁର୍ବଳ ।

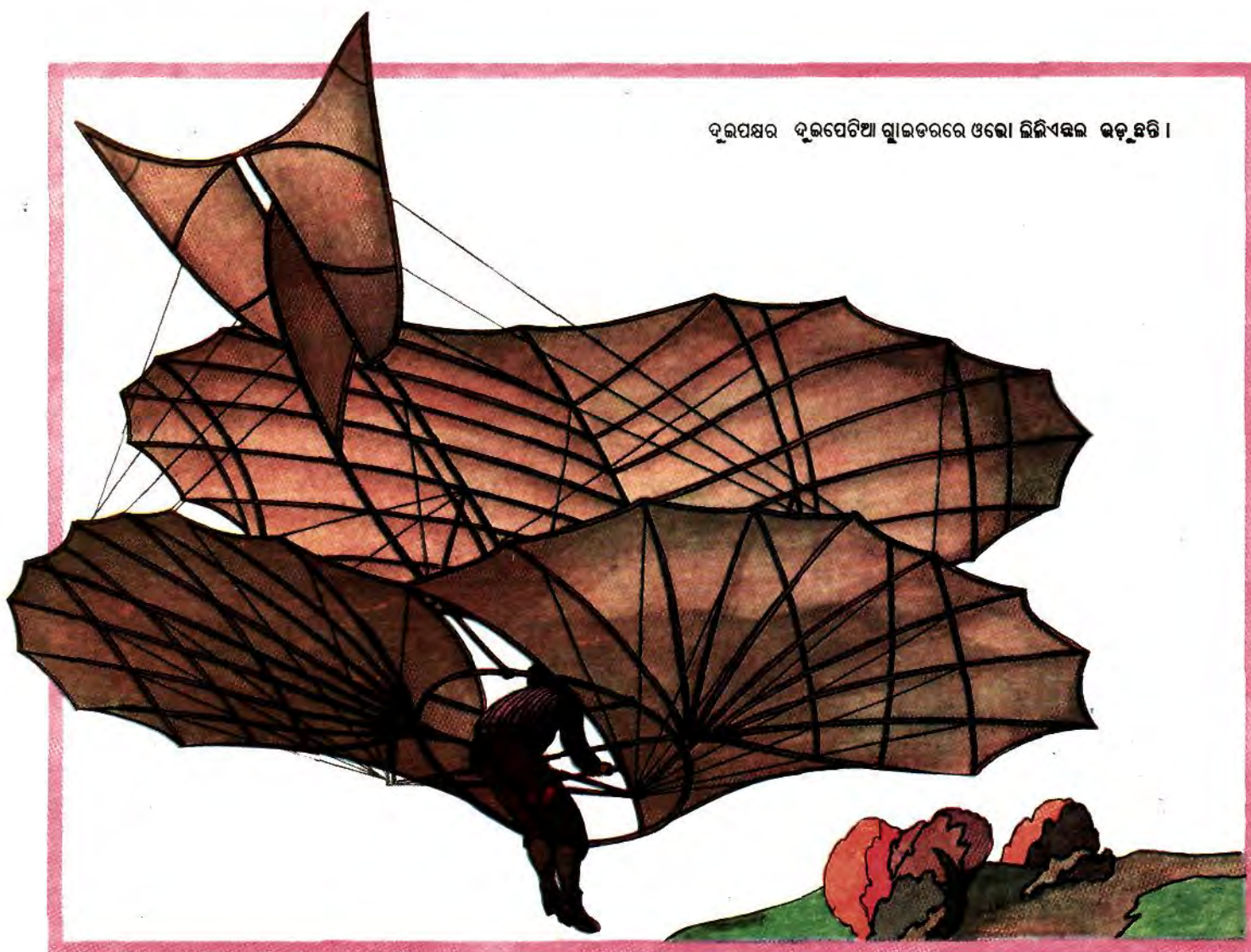

1897

“ଆଇଓନ” — ପରାସୀ ଇଂଜିନିୟର ଜି. ମ୍ୟାନ୍ ଆଦେରଙ୍କର ନକ୍ସା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଷ୍ପୀୟ ଇଂଜିନ୍ ଲାଗିଥିବା ପ୍ରଥମ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ତା’ର ଡେଣାଗୁଡ଼ିକ ବାଡ଼ୁଡ଼ିର ଡେଣା ଭଳି, କିନ୍ତୁ ତା’ଠାରୁ ଖୁବ୍ ଅଧିକ ଲମ୍ବା—୬ ମିଟର, ଏବଂ ଗୁଳନଚକ୍ରର ଚକଟା ଫଳକମାନ ଚଢ଼େଇର ପର ଭଳି ।

୧୮୮୫ । ମୋନୋପ୍ଲେନ (ଏକପକ୍ଷବିଶିଷ୍ଟ ଉଡ଼ାଜାହାଜଗୁଡ଼ିକର ସେଇ ନାମ ଥିଲା) ପାଖ
 ରାହାଙ୍କର କ୍ୟାପ୍ଟେନ ଏ. ଏଫ୍. ମୋହାଲସିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ । ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ଉପକରଣ
 ଅପେକ୍ଷା, ତା'ର ନକ୍ସା, ଆଧୁନିକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଭଳି ଥିଲା ।

ଦୂରପକ୍ଷର ଦୂରପେଟିଆ ଗୁଲ୍‌ବରରେ ଓହ୍ଲାଇ ଲିଲିଏଛଇ ଉଡୁଛନ୍ତି ।

ମଣିଷ-ଚଢ଼େଇ

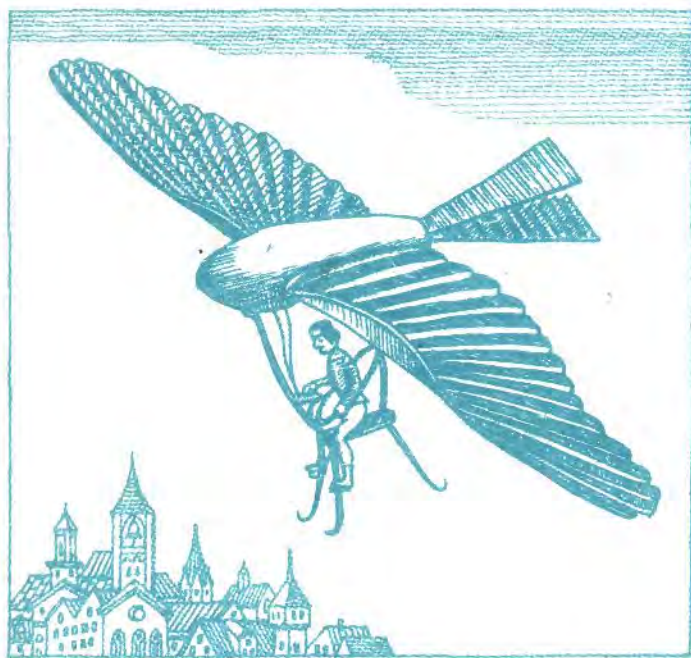
ଏକ ଉଚ୍ଚ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ, ଡେଶାଗୁଡ଼ାକ ଖୁବ୍ ମେଲି ଯାଇଥିଲା । କୌଣସି କାରଣରୁ ପାଇକାମା ଓ ଫତେଇ ପିନ୍ଧିଥିବା ଏକ ବିଚିତ୍ର ପକ୍ଷୀ ଭଳି ସେ ଦୂରରୁ ଦିଶୁଥିଲେ । ଡେଶାଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଅସାଧାରଣ — ପକ୍ଷୀର ପରମାନ ରହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକ କାଠ ଛାଞ୍ଚ ଉପରେ ଲୁଗା ଅଣାଯାଇ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା, ଆକଥାକ ହୋଇ ରହିଥିବା ସେହି ଡେଶାଗୁଡ଼ିକ କାହାକି ପାଇ ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

ଦେଖଣାହାରୀ ପାହାଡ଼ ତଳେ ଜମା ହୋଇଥିଲେ । “ଏ

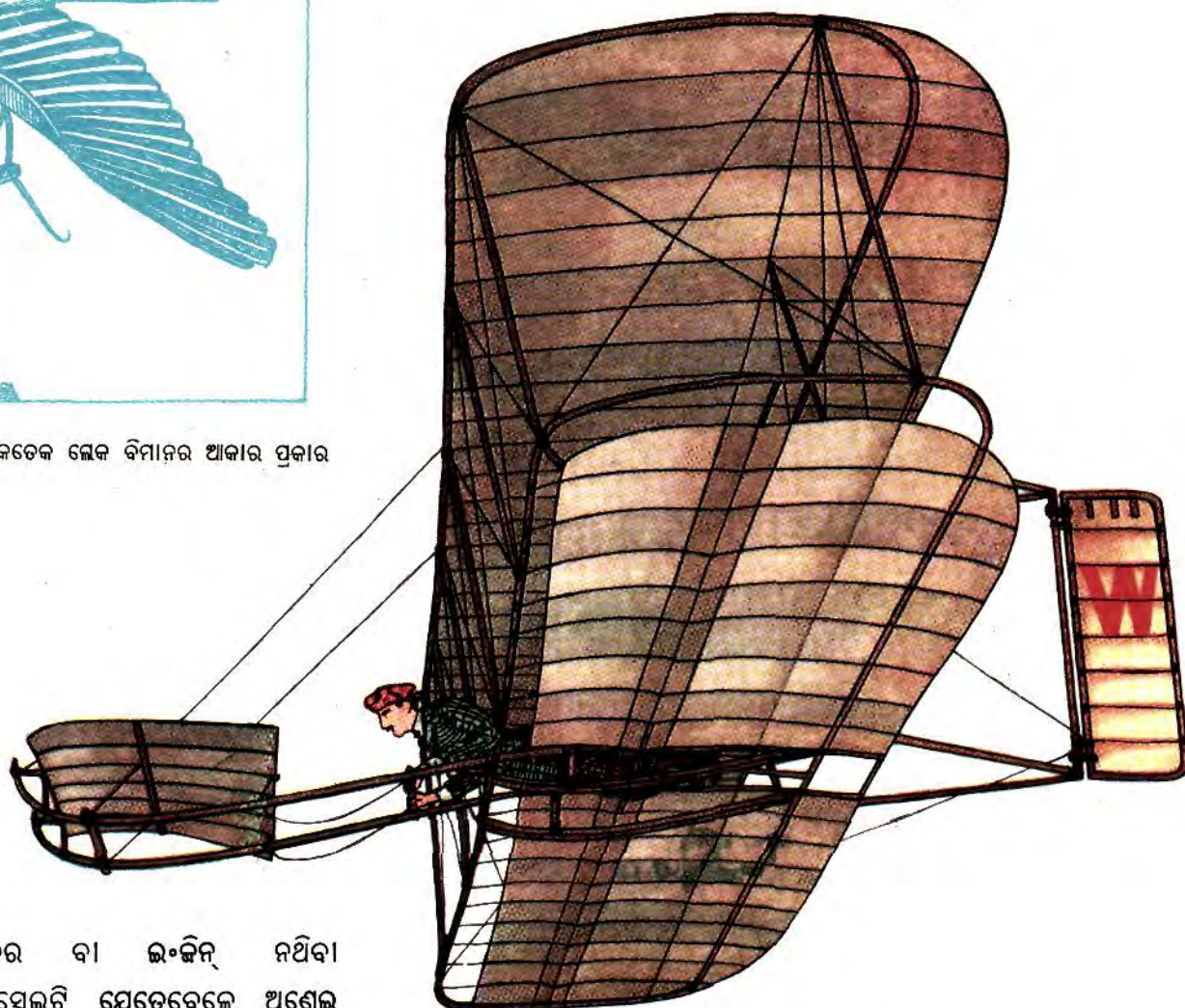
ମୁଣ୍ଡପାଗଳଟା କିଏ ?” ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଚାକ ହାତ ବାଡ଼ିକୁ ଦେଖାଇ ଭଲ ପୋଷାକପତ୍ର ପିନ୍ଧିଥିବା ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ପରୁରିଲେ । “ଯାହା ଜଣାଯାଉଛି, ପାଗଳଟାର ବେକ ଭାଙ୍ଗିବ ।”

“ସେ ହେଉଛନ୍ତି — ଶ୍ରୀ ଲିଲିଏଛଇ”, ତାଙ୍କର ଜଣେ ପଡ଼ୋଶୀ କହିଲେ, “ବର୍ଲିନର ଇଂଜିନିୟର ଲିଲିଏଛଇ ।”

ସେ ପୁଣି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ, ଲିଲିଏଛଇଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରଥମ ଥର ଉଡ଼ିବା ସେ ଦେଖୁ ନାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେତିକିବେଳେ କିଏ ଜଣେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲା : “ହେଇ ସେ ଉଡ଼ିଲେ” । ସବୁଲୋକ ଉପରକୁ ଦେଖିଲେ । ମଣିଷଟି ତଳଠାରୁ ୩୦ ମିଟର ଯାଏ ଉପରେ ଉଡ଼ୁଥିଲେ । ପିଲାମାନେ ଯେଉଁ ଘୁଡ଼ି ଉଡ଼େଇବାକୁ ଏତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ମନେହେଲା ସେଇଭଳି ଗୋଟାଏ ଘୁଡ଼ି ସହ ସେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ସେଇ ଡେଶାଲଗା

ବିମାନ ଉଦ୍ଭାବନର କିଛି କାଳ ପୂର୍ବରୁ କେତେକ ଲୋକ ବିମାନର ଆକାର ପ୍ରକାର ସଂପର୍କରେ କଳ୍ପନା କରିଥିଲେ ।

ଘୁଡ଼ିକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା — ଗୁଲଡର ବା ଇଞ୍ଜିନ୍ ନଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ଆକାଶରେ ସେଇଟି ଯେତେବେଳେ ଅଣେଇ ହୋଇଗଲା ଓ ଓଲଟି ଯିବାର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା, ସେଇ ଉଡ଼ାଜା ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ତାଙ୍କର ପାଦ ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ଭାରସାମ୍ୟ ପୁଣି ଫେରାଇ ଆଣିଥିଲେ; ତେଣୁ ଆମେ ଦେଖିଲେ ଇଞ୍ଜିନ୍ ନଥିବା ଯାନ ଗୁଲଡରକୁ ମଣିଷ ଚଳାଇଲା ।

କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ଗୁଲଡରଟି ସୁରୁଖୁରୁରେ ମାଟି ଛୁଇଁଲା । ଲୋକଟି ପଛକୁ ଫେରି ଦେଖିଲେ : “ଓଃ ପ୍ରାୟ ଶହେ ମିଟର ଯାଏ ହେବ” ।

ଡେଣାଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉଡ଼ିବାର କୌଶଳ ଆୟତ୍ତକାରୀ ପ୍ରଥମ ମଣିଷ ସେ ଥିଲେ ।

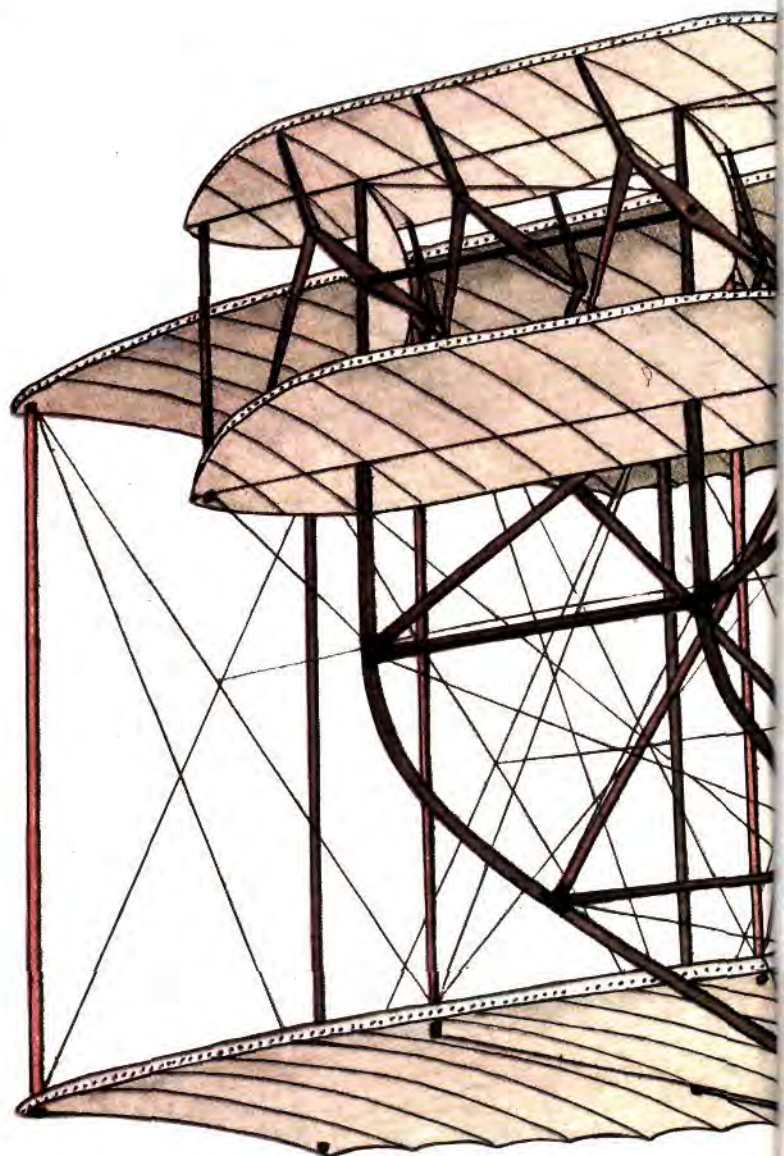
ଉଇଲ୍‌ବର୍, ଓ ଓର୍ବିଲ୍ ରାଇଟ ଆମେରିକାରେ ରହୁଥିଲେ ।
ପିଲାଦିନୁ ସେମାନେ ନିଜର ଖେଳନା ଓ ଘୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ତିଆରି କରିବାକୁ
ସୁଖ ପାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ ହେଲେ, ଦୁଇଜଣିଆ
ସାଇକ୍ଲ ମରାମତିରେ ଲାଗିଲେ । ପଡ଼ୋଶୀମାନେ କହୁଥିଲେ — “ପିଲା
ଦୁଇଜଣଙ୍କର ହାତମାନ ହେଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ସୁନା ହାତ ।”

ଦିନେ ଦୁଇ ଭାଇ ଗୋଟିଏ ଖବରକାଗଜରୁ ଲିଲିଏଣ୍ଡଙ୍କର ମରିବା
ଖବର ପଢ଼ିଲେ । ସେଇ ସାହସୀ ଉଡ଼ାଳୀ ଜୋର ପବନକୁ ଟପି
ଯାରିଲେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କର ଗୁରୁତରତା ଓଲଟି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସେ
ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ନିହତ ହେଲେ । ଏହା ପରେ ଦୁଇ ଭାଇ ସେମାନଙ୍କର
ଗୁରୁତର ତିଆରି କରିବେ ଏବଂ ତାକୁ ଉଡ଼େଇବାକୁ ଶିଖିବେ ବୋଲି
ସ୍ଥିର କଲେ : କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତର ଯେପରି ଓଲଟି ନପଡ଼ିବ ସେଥିପାଇଁ
କିଛି ଉଦ୍ଭାବନ କରିବାକୁ ହେବ । ସେମାନେ କଣ୍ଟୋଲ ସରଫେସିସ୍
(ପୃଷ୍ଠନିୟନ୍ତ୍ରକ) ଓ ରାଡ଼ର (ଯାନର ଗତିନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ଯନ୍ତ୍ର) ଉଦ୍ଭାବନ
କଲେ । ଗୁଳନଚକ୍ର ସହ ଏକ ଗ୍ୟାସୋଲିନ ଇଞ୍ଜିନ୍ ଲଗାଇଲେ ଯନ୍ତ୍ରଟି
ତା’ର ନିଜର ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ତଳୁ ଉପରକୁ ଉଠିବା ଲାଗି ସମର୍ଥ
ହେବ ଏବଂ ଏକ ଉଡ଼ାଳାହାଜରେ ପରିଣତ ହେବ ବୋଲି ସେମାନେ
ଭାବିଲେ ।

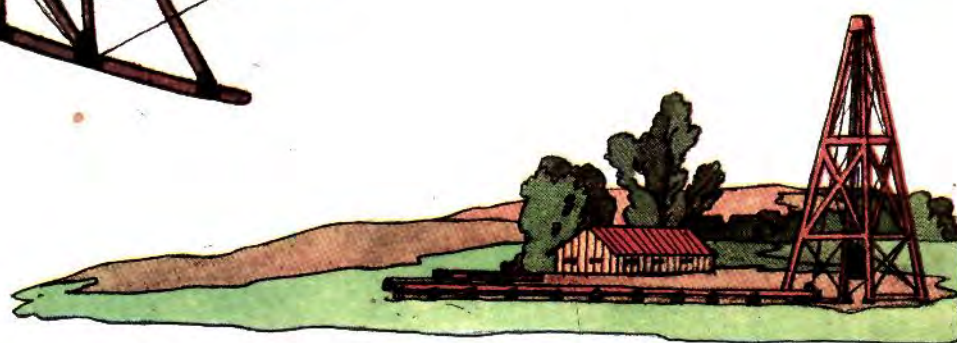
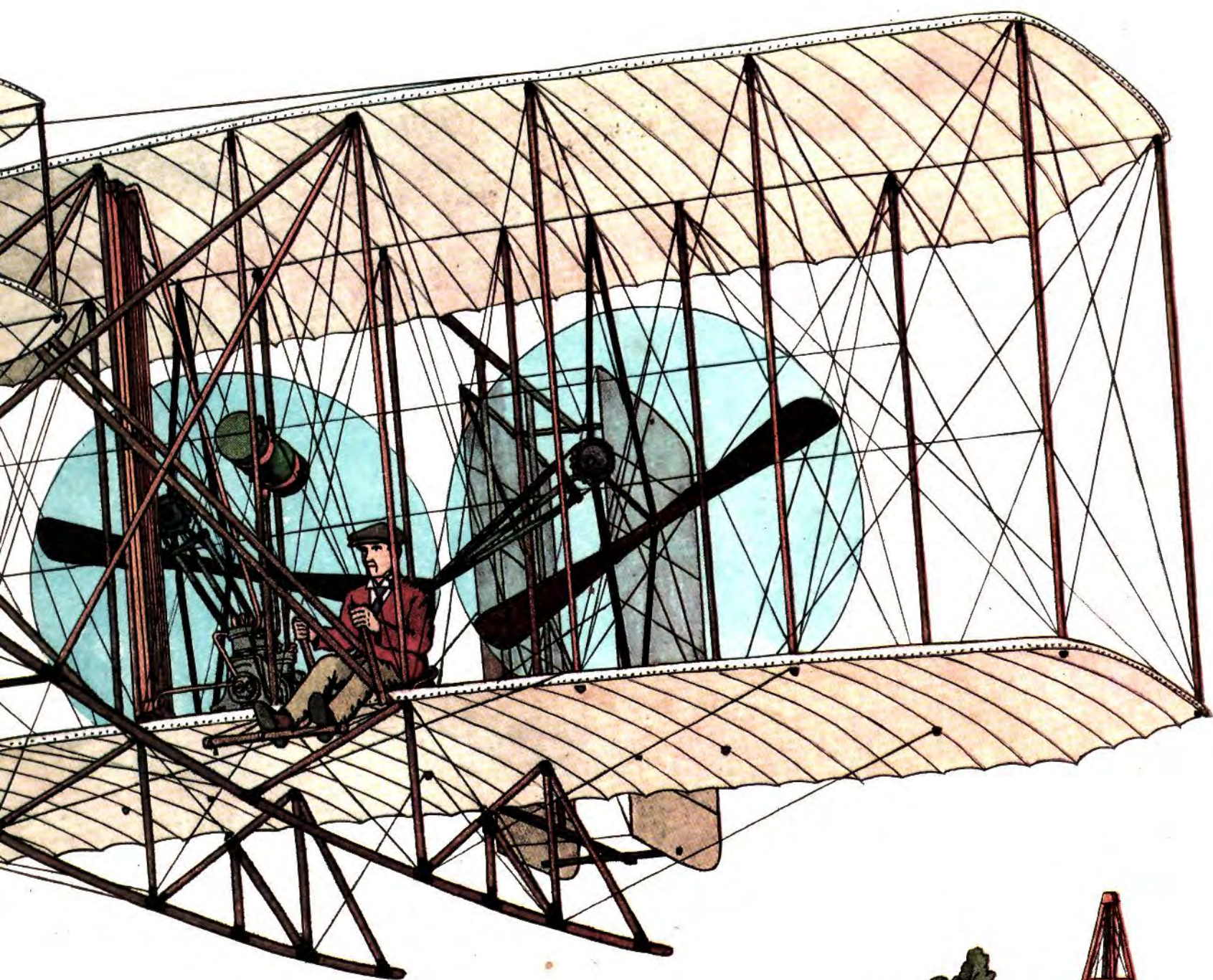
ଭାଇମାନେ ଇଞ୍ଜିନ୍ ତିଆରି ଲାଗି ଅନେକ ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ,
କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ଯାଇଁ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ସେଇଟି କିପରି ଉଡ଼ିବ,
ତାକୁ ପରିଶିବାର ଦିନ ଆସିଲା । ଓର୍ବିଲ୍ ରାଇଟ କଣ୍ଟୋଲ ଲିଭରସ୍
(ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଦଣ୍ଡଯନ୍ତ୍ର)କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ତେଣାରେ ରହିଲେ । ଗୁଳନଚକ୍ରମାନ
ଘୁରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଏବଂ ଦମକା ପବନ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡପଟକୁ ଛୁଟିଲା ।
ଯନ୍ତ୍ରଟିର ଗତି ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ତା’ର ସ୍ଵେଚ୍ଛାକାମାନ ଲୁହାଧାରଣାରେ
ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବେଗରେ ଖସିବାରେ ଲାଗିଲା ଏବଂ ହଠାତ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି
ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିଲା । ସେହି ଉପକରଣଟି ଆକାଶରେ ସମାନ ଭାବେ
ଉଡ଼ୁନଥିଲା — କେତେବେଳେ ଉପରକୁ ଉଠୁଥିଲା ତ କେତେବେଳେ
ତଳମୁହାଁ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା, ତଥାପି ଗୁଳନଚକ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପରସ୍ପରିତ
ହୋଇ ତାହା ଉଡ଼ୁଥିଲା । ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ମିଟର ଉଡ଼ିବା ପରେ ବିମାନଟି
ସୁରୁଖୁରୁରେ ଓହ୍ଲାଇଥିଲା ।

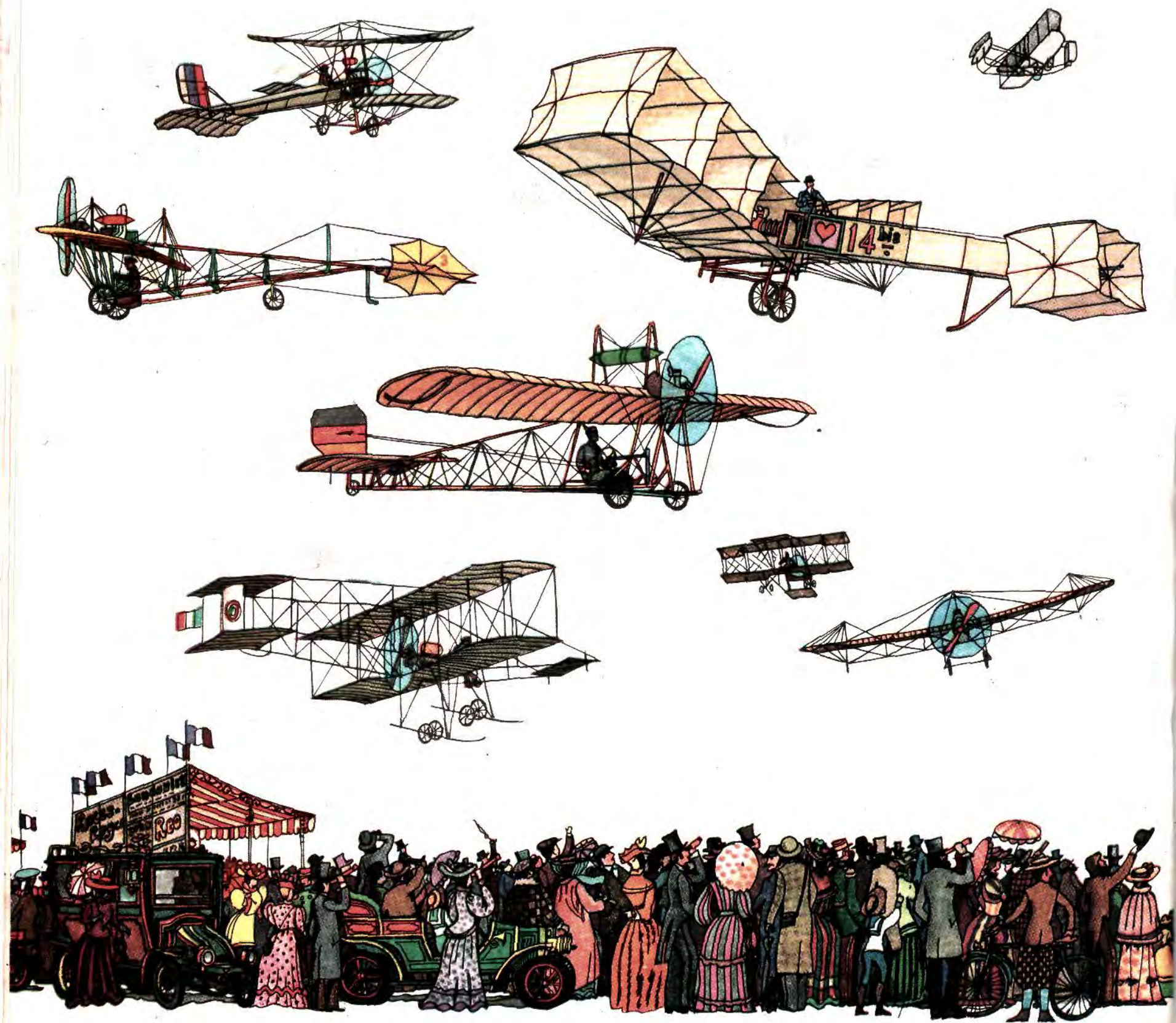
“ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଲା ମୋ ପାଳି”, ଉଇଲ୍‌ବର୍ କହିଲେ । ତାଙ୍କର ଟୋପିକୁ
କାନ ଉପରକୁ ଟାଣି ଦେଇ ତେଣା ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲେ ।

ସେଇ ଦିନ ଦୁଇ ଭାଇ ଗୁରି ଥର ଆକାଶକୁ ଉଠିଥିଲେ । ଶେଷ
ଥର ସେମାନଙ୍କର ବିମାନ ୨୫୦ ମିଟର ଉଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଶୂନ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ
ମିନିଟିଏ ରହିଥିଲା ।

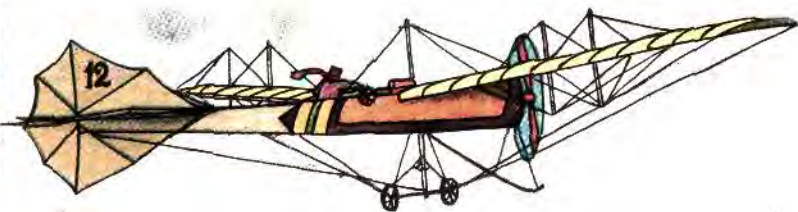

ରାଇଟ ଭାଇ ଦୁହେଁ ବିମାନରେ ପ୍ରଥମେ ଉଡ଼ିଲା ପରେ ବିମାନ
ନିର୍ମାଣ ବିଦ୍ୟାର ବିକାଶ ଲାଗି ଭିତ୍ତି ପକାଇଥିଲେ । ଏହା ହେଉଛି
— ପରବର୍ତ୍ତୀ “ରାଇଟ” ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ।

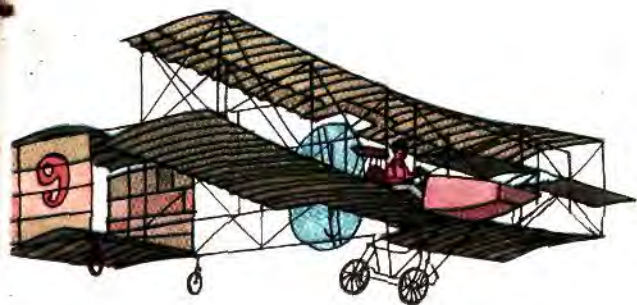

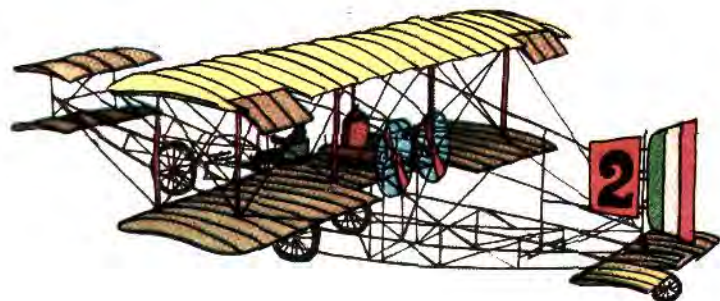
ପ୍ରଥମ ଉଡ଼ତୟନ

ଏହି ଖବରକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ କେତେକ ଲୋକ ଖାତିର କରିନଥିଲେ । ରାଇଟ ଭାଇମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଉଡ଼ତୟନ ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବା ପରେ ଆମେରିକାର ଜଣେ ସଂବାଦଦାତା କହିଥିଲେ — “ସଂବାଦପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଲାଗି ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ” । “ସେମାନେ ଯଦି ମାଉଲିଏ ଯାଏ ବି ଉଡ଼ି ପାରିଥାନ୍ତେ ତାହେଲେ ଅଲଗା କଥା ହୋଇଥାନ୍ତା, କିନ୍ତୁ କେହି ହେଲେ ତ’ ସେପରି କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।” ତାଙ୍କ କହିବା ଭୁଲ ହେଲା ।

୫ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଫରାସୀ ବିମାନଗୁଳକ ବ୍ଲେରିଓଟ୍ ନିଜ ନକସାରେ ତିଆରି କରିଥିବା ଗୋଟିଏ ବିମାନରେ ଦୁଇଟି ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଉଡ଼ତୟନ ଶେଷ କଲେ; ଏବଂ ଇଂଲିଶ ପ୍ରଣାଳୀ ଉପର ଦେଇ ତାଙ୍କର ସଫଳ ଉଡ଼ତୟନ ବେଳେ ଲୋକମାନେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଏକ ମୂଲ୍ୟହୀନ ଖେଳନା ନୁହେଁ ।

ପ୍ୟାରିସ୍ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଛୋଟ ସହରରେ ବୈମାନିକମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଯିବା ଲାଗି ସ୍ଥିର ହେଲା । ଛତିଶ ଜଣ ବିମାନଗୁଳକ ନିଜ ନିଜର ବିମାନ ସହ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । କେତେକ ବିମାନ ବିରାଟ ଘୁଡ଼ି ଭଳି, କେତେକ ବିଶାଳ କଙ୍କି ଭଳି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁଇଚକିଆ ସାଇକୁ ଚକା ଉପରେ ବିଚିତ୍ର ପକ୍ଷୀ ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

“ଏ ଜିନିଷ କ’ଣ ଉଡ଼ିପାରେ ?” — ତାରରେ ଗୁଡ଼ିଆ ହୋଇଥିବା କାଠରେ ଠେସ ଦିଆ ଅବାଗିଆ ଜିନିଷକୁ ଦେଖି ଲୋକେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ।

ଦୁଇଟା ଠେସ କାଠ ମଧ୍ୟରେ ଡେଣା ଉପରେ ଚମଡ଼ାର ଫତେଇ ପିନ୍ଧି ଜଣେ ଲୋକ ବସିଥିଲେ, ତାଙ୍କର ପାଦ ଦୁଇଟି ପାଦାମ୍ବ ଉପରେ ଥିଲା । ସେଇ କାରିଗର ଗୁଳନଚକ୍ରକୁ ଘୁରାଇଲେ, ବିମାନଟା ଗର୍ଜନ କଲା ଏବଂ ଜିପ ଉପରେ କୁଦାମାରି ଘାସରେ ଦୌଡ଼ିଲା । କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ପରେ ତା’ର ଚକାଗୁଡ଼ିକ ଚଳୁଥିବା ଉଠିଲା ।

“ସେ ଉଡ଼ୁଛି !” ଭିଡ଼ ଜମେଇଥିବା ଲୋକମାନେ ଆନନ୍ଦଚକିତ ହୋଇ ପାଟି କରି ଉଠିଲେ । ବ୍ୟାଞ୍ଚବାଦ୍ୟ ବାଜିଲା, ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଟୋପିଗୁଡ଼ିକୁ ଆନନ୍ଦରେ ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗିଲେ । ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଯବ ବିମାନଶାଳାରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଲା ଏକ ବିରାଟ କ୍ୟାନବିସ୍ ତମ୍ବୁ ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

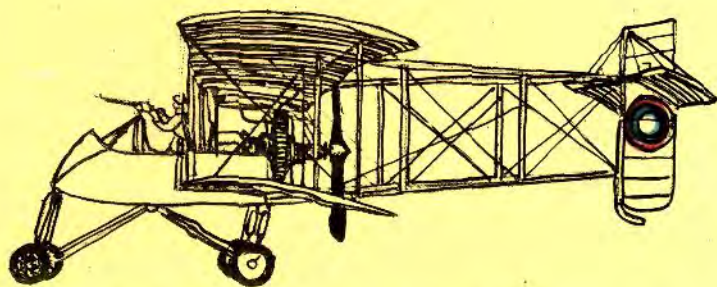
"ଉଡ଼ନ୍ତା ବହିଆକ"

ପ୍ରଥମ ବିମାନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନେକ ସମୟରେ କୁହାଯାଉଥିଲା "ଉଡ଼ନ୍ତା ବହିଆକ", ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ସେହିଭଳି ଦେଖାଯାଉଥିଲା : ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଥିଲା ଠେସ କାଠ, କାଠତଳା ଓ ବିଭାଜକ ଆଦି । ସେସବୁକୁ ଉଡ଼ାଇବା ଥିଲା ବିପଦଜନକ । ସେପରି ଗୋଟିଏ ବିମାନକୁ ଉଡ଼ାଇବା ଲାଗି ଏବଂ ଶୂନ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ଜଣକୁ ଖୁବ୍ ସାହସ ଯୁଗାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଆକାଶରେ ଏକ "ଉଡ଼ନ୍ତା ବହିଆକକୁ" ଦେଖି ଲୋକମାନେ ଆନନ୍ଦଚକିତ ହୋଇ ପାଟି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଜାଣିଥିବା ବିମାନ ଗୁଳକଙ୍କର ବିମାନଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନୁଥିଲେ । ପିଲାମାନେ କହୁଥିଲେ — "ହେଉ ଦେଖ, କକା ମିଶା ଉଡ଼ୁଛନ୍ତି" । ତାହା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଅତିପ୍ରିୟ ମିଶାଇଲ ଇଞ୍ଜେନିୟରଙ୍କର ଡାକନାମ, ସେ ଥିଲେ ଅନେକ କୀର୍ତ୍ତିମାନ ସ୍ଥାପନକାରୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରଥମ ରୁଷୀୟ ବିମାନଗୁଳକ ।

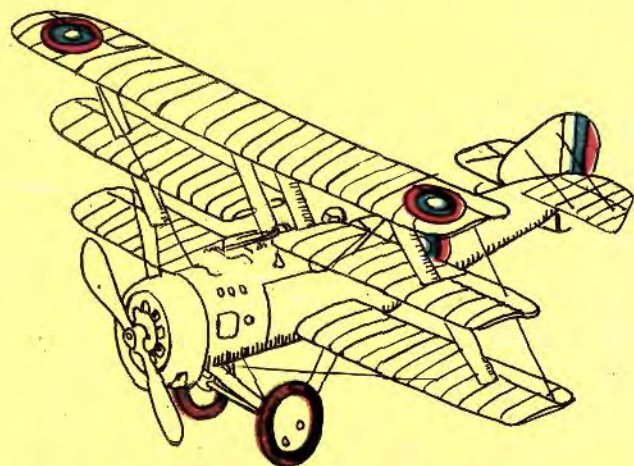

ଏହା ହେଉଛି “ଉଡ଼ା ବହିଆକ” । ଏହାକୁ ଉଡ଼ାଇବା
 ଲାଗି ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକଙ୍କର ସାହସ ହେବ ।

“ବାଉଆଜେନ” — ପ୍ରଥମ ଲଢ଼ୁଆ କାହାକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ।

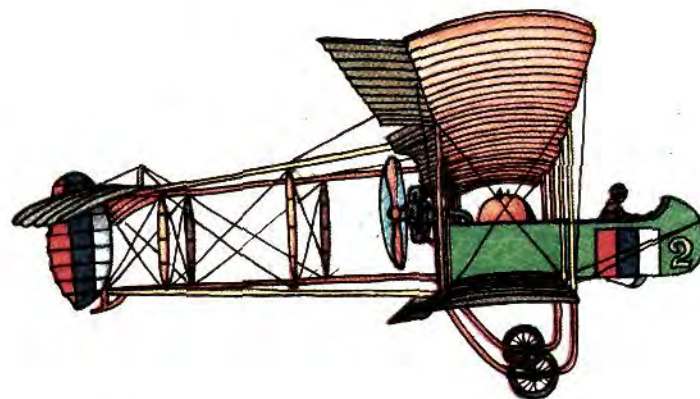
ବୃତ୍ତିତ ତିନିପକ୍ଷୀଆ “ସୋପବିର୍” — ତିନି-ଧାଡ଼ିଆ ଡେଶା ଥିବା ଯୁଦ୍ଧ କାହାକ ।

ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଆକାଶ ପଥରେ ଲଢ଼େଇ (୧୯୧୪ — ୧୯୧୮) ।

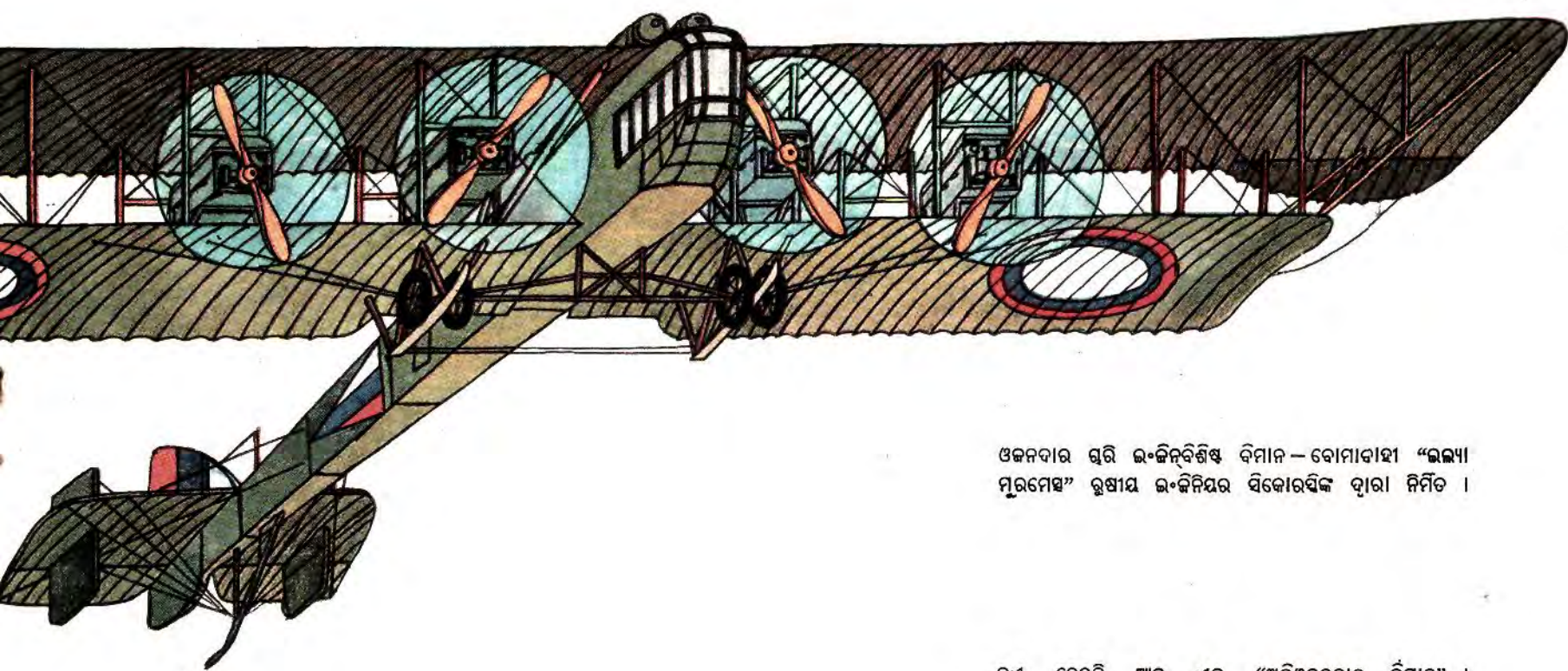
“ଫାରମ୍ୟାନ୍” ବିମାନଟି ଏକାଧାରରେ ତାଲିମ, ଜୀବୀ ଓ ଯୁଦ୍ଧ-ବିମାନ ଥିଲା ।

ଆକାଶ ଦୈତ୍ୟ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିମାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନାମ ଅଛି । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ନକ୍ସାକାରୀଙ୍କର ନାମ ଅନୁସାରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନାମିତ ହୋଇଥାଏ : ଯଥା “ରାଇଟ”, “ଫାରମ୍ୟାନ୍”, “ବାଉଆଜେନ”, “ବ୍ରେରିଓର୍” ଇତ୍ୟାଦି... ସୋଭିଏତ୍ ବିମାନ — ଟି. ଯୁ, ଇଲ୍, ଯାକ୍ ପ୍ରଭୃତିକୁ ମଧ୍ୟ ନକ୍ସାକାରୀ ତୁପୋଲେଭ୍, ଇଲ୍ୟୁଶିନ୍ ଓ ଯାକୋଭ୍ଲେଭ୍ଙ୍କର ନାମାନୁସାରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି ; କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ୪-ଇଞ୍ଜିନ୍ ବିମାନ, ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରୁଷୀୟ କାହାଦୂର ଇଲ୍ୟା ମୁରମେସ୍ଙ୍କ ନାମାନୁସାରେ ନାମିତ, ୧୯୧୩ରେ ସେଇଟି ରୁଷିଆରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା : ସେତେବେଳର ମାନକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାହା ଥିଲା ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଦୈତ୍ୟ ଭଳି । ତା’ର ଓଜନ ପ୍ରାୟ ୪ ଟନ୍ ଏବଂ ଏକ ଦୈତ୍ୟ ଭଳି ତାହା ୧୫ କଣ ଲେକକ୍ ନେଇପାରୁଥିଲା ।

ପ୍ରବଳ ଗର୍ଜନ ସହ ସେଇଟି ସେଣ୍ଟ-ପିଟର୍ସବର୍ଗ ଉପରେ ଉଡ଼ିଗଲା ବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ଯାତାୟତ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା,

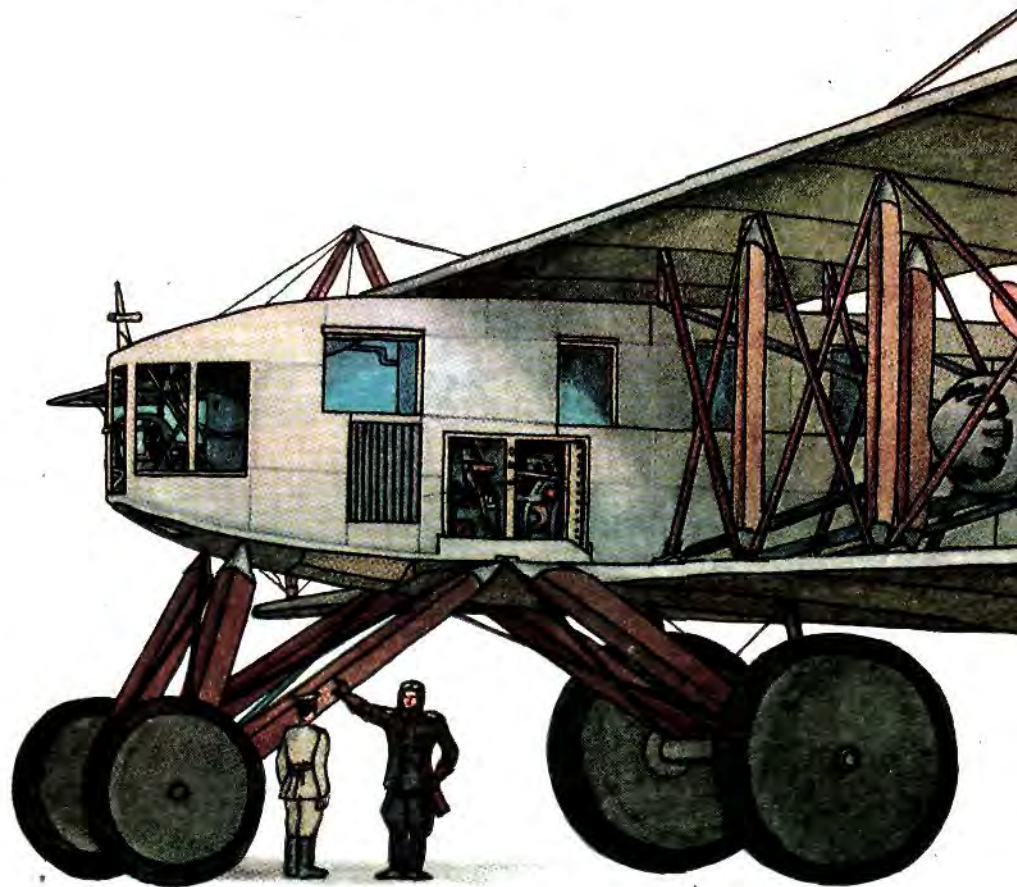
ଓଜନଦାର ଗୁରୁ ଇଂଜିନବିଶିଷ୍ଟ ବିମାନ—ବୋମାବାହୀ “ଇଲ୍ୟା ମୁରମେସ୍” ରୁଷୀୟ ଇଂଜିନିୟର ସିକୋରସ୍କିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ।

ଇଏ ହେଉଛି ଆଉ ଏକ “ଅତିଓଜନଦାର ବିମାନ” ।
ବିରାଟ “ପାଦଦେଶ”, ବିରାଟ ଡେଶା ଏବଂ ଏକ ବାହାଦୂର
ନାମଧାରୀ—“ସ୍ଵବ୍ୟାତୋଗୋର” ।

ଅଶ୍ଵଦଳ ଭୟରେ ହେଉଥିବା କଲେ ଏବଂ ଅଭୂତ ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ
ଦେଖିବା ଲାଗି ଲୋକମାନେ ଉପରକୁ ଚାହିଁଲେ ;

କିନ୍ତୁ ଅନେକ ଦିନଯାଏ ତାହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନିଆ
ଅଣା କରିନଥିଲା । ବର୍ଷକ ପରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ହଠାତ୍
ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ; ଏବଂ “ଇଲ୍ୟା ମୁରମେସ୍”ରେ ମାଲପତ୍ର—
ପରିବହନରେ କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା । ସେଥିରେ
ବୋମାଗୁଡ଼ିକୁ ବୋଝେଇ କରାଯାଇଥିଲା, ପୁଛଭାଗରେ
ତୋପକମାଣ ରଖାଯାଇଥିଲା, ବିମାନଗୁଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣେ
ନିରୀକ୍ଷକାକାରୀ ବସୁଥିଲେ । “ଶତ୍ରୁ ସତର୍କ ହୁଅ ! ମାଟି ତଳେ
ଯାଇ ଲୁଚୁଛ ! ଯେଉଁଠି ସଙ୍ଗୀନର ମୁନ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ,
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋମା !”

ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥିଲା ଏବଂ ପରେ ବିପ୍ଳବ ଘଟିଲା । ଦୈନିକାନ୍ତ
ବିମାନର ଡେଶାରେ ଲାଲ ତାରକାମାନ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଲାଲ ବାହିନୀକୁ ସମର୍ଥନ ଦେବା ଲାଗି ତାହା ଉଡ଼ିଥିଲା । ଏହି
ବିମାନ “ଇଲ୍ୟା ମୁରମେସ୍” ହେଉଛି ଆମର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବୋମାବାହୀ
ସୋଭିଏତ୍ ଆକାଶ ଦୈତ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ବପୁରୁଷ ।

ସୁଦୀର୍ଘ ଉଡ଼ତୟନର ଅସୂର୍ କୀର୍ତ୍ତିମାନ

ମଝିରେ ବନ୍ଦ ନହୋଇ ଉଡ଼ିବା ଲାଗି, ସୋଭିଏତ୍
ୟୁନିଅନ୍‌ରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିମାନ ଏ. ଏନ୍. ଟି. — ୨୪ ତିଆରି
ହୋଇଥିଲା । ତା'ର ଡେଶାଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଅଧିକ ଲମ୍ବ ଏବଂ
ଉଡ଼ତୟନ ବେଳେ ତା'ର ଅଣ୍ଡର-କ୍ୟାରେଜ୍‌କୁ ସଙ୍କୁଚିତ
କରାଯାଇ ପାରୁଥିଲା ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୋଭିଏତ୍ ବିମାନ ଉଡ଼ାଳୀ ମିଖାଇଲ ଗ୍ରୋମଭ୍
ତାକୁ ଚଳାଇଲେ । ସେ ଇଂଲିନ୍‌ର ସୁଇଚ୍‌ଟ ଟିପିଲେ ଏବଂ
ଲଲ-ପକ୍ଷିଆ ବିମାନ ତା'ର ଧାବନ-ପଥରେ ଦୌଡ଼ିଲା ।

୧୯୩୦ରୁ ୧୯୪୯ ମଧ୍ୟରେ କଶେ ବିମାନଶୁଳକକର ଶୁକନ-
ବେଳର ପୋଷାକ : ଗରମ ତିଲ ପାକାମା, ଲେମବାଇ ପୂରା
ଉଆ ଜୋତା ଓ ଦସ୍ତାନା, ବିମାନଶୁଳକକୁ ଅଣ୍ଟା ପବନରୁ
ରକ୍ଷା କରେ ।

ପୂରା ଧାତୁପତ୍ରରେ ତିଆରି, ପ୍ରଥମ
ସୋଭିଏତ୍ ବିମାନ ଏ. ଏନ୍. ଟି-୨
ଇଉ. ଏସ୍. ଏସ୍. ଆର୍. ।

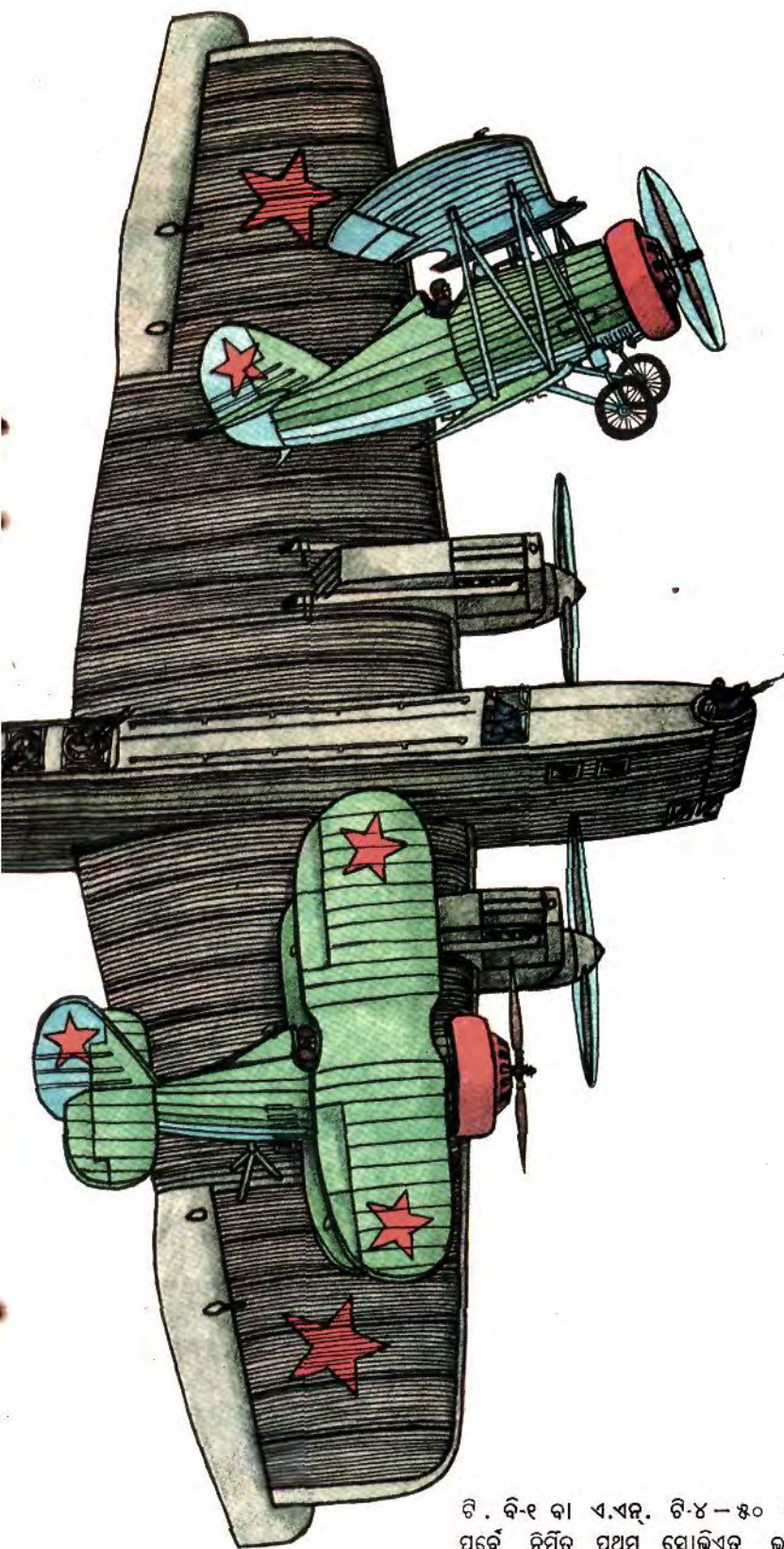

ଇଂଜିନିୟରମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଟୋପିଗୁଡ଼ିକୁ ହଲାଇ ହଲାଇ
ଅତିକୋରରେ ପାଟିକରି କହିଲେ — “ଆମକୁ ନିରାଶ କରିବ
ନାହିଁ ମିଖାଇଲେଭିଚ୍ ! ତୁମର ଉଡ଼ତୟନ ନିରାପଦ ହେଉ !”

ତିନି ଦିନ ଧରି ଗ୍ରୋମଭ୍‌ଙ୍କର ବିମାନ ଦେଶ ଉପରେ ଚକର
କାଟିବାରେ ଲାଗିଲା । ଉପକରଣମାନ ଅତିନିର୍ଭୁଲ ଭାବେ ଦୂରତ୍ୱ
ଦର୍ଶାଇଲା — ୩୦୦୦ କିଲୋମିଟର... ୫୦୦୦.. ୧୦,୦୦୦...

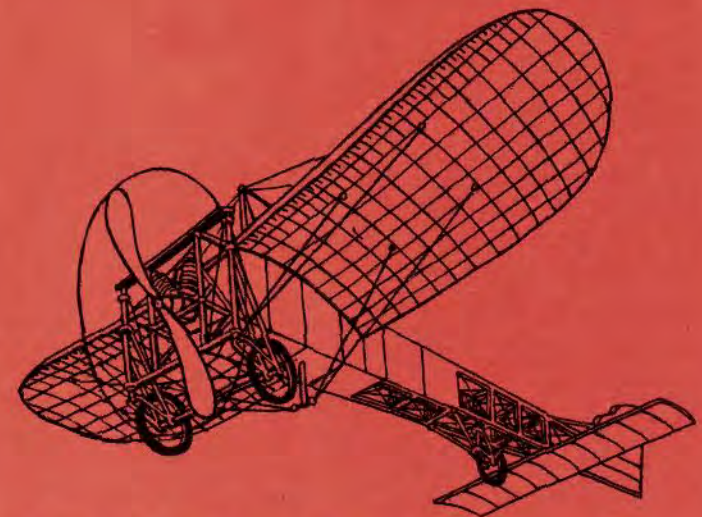
ବିଶ୍ୱ କୀର୍ତ୍ତିମାନକୁ କେବେଠୁଁ ଅତିକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା,
କିନ୍ତୁ ବିମାନଟିର ପରିକ୍ରମା ଅବ୍ୟାହତ ଥିଲା, ଶେଷରେ
ଯେତେବେଳେ ଓହ୍ଲାଇଲା ଉପକରଣ ଦର୍ଶାଇଲା — ୧୨,୪୦୦
କିଲୋମିଟର !

“ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ”, ଗ୍ରୋମଭ୍ ଇଂଜିନିୟରମାନଙ୍କ
ସହ ହାତ ମିଳାଇ କହିଥିଲେ “ଏଇଟି ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଚମତ୍କାର
ଯନ୍ତ୍ର !”

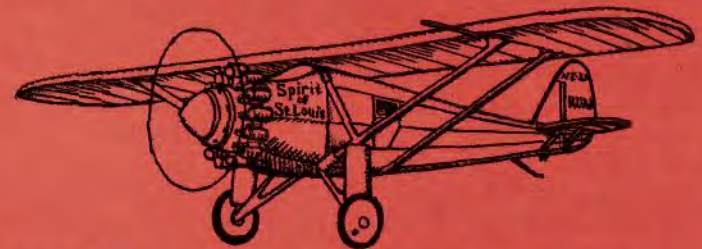
ଡି. ବି-୧ ବା ଏ.ଏନ୍. ଡି-୪-୫୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ପୂର୍ବେ ନିର୍ମିତ ପ୍ରଥମ ସୋଭିଏତ ଭାରୀ ଓଜନ ବହିଲ ଭଳି ବୋମାବାହୀ ବିମାନ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ଏ ବିମାନ ତା'ର ଡେଣାଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଇଟି ଲଢ଼ୁଆ ବିମାନକୁ ବହି ନେଇ ପାରେ । ୧୯୩୪ରେ, ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଲିଫ୍ଟାପ୍ଟେବଲ୍, ବୁଡ଼ିଯାଇଥିବା ଜାହାଜ “ରେଲୁଏସ୍କିନ୍”ର ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିବିରରେ ପ୍ରଥମେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଥରକରେ ସେ ୧୨ ଜଣ ଯାତ୍ରୀକୁ ବହି ଆଣିଥିଲେ—ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ । ସେହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଏ. ଏନ୍. ଡି-୪ର ସର୍ବାଧିକ ଓଜନ ବୋହିବାର କ୍ଷମତା ଥିଲା ।

1909

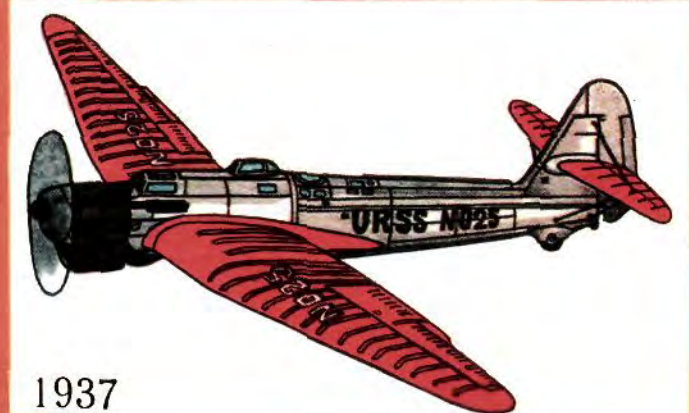

୧୯୦୯ । “ବ୍ରେଉଡ୍-୧୧” ଏକପକ୍ଷୀୟ ଉଡ଼ାଜାହାଜଟି, ପ୍ରଥମେ ଲ-ମାସ ପ୍ରଣାଳୀ ପାର ହୋଇଥିଲା ।

1927

୧୯୨୭ । ମହାସାଗର ଉପର ଦେଇ ଆମେରିକାରୁ ଇଉରୋପକୁ—“ସେଣ୍ଟ ସ୍ପିରିଟ୍” ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଲିଣ୍ଡବର୍ଗ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ ।

1937

୧୯୩୭ । ଭାଲେରି ବ୍ଲ୍ୟୁସ୍‌ଲେଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱରେ ଏ.ଏନ୍.ଡି-୨୫ର ବୈମାନିକମାନେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉତ୍ତର ମେରୁ ଉପର ଦେଇ ଆମେରିକାକୁ ଉଡ଼ିଯାଇଥିଲେ ।

ଶତ୍ରୁ ଉପରେ ଲଢ଼ାଉ ଚଢ଼ାଉ

୧୯୧୩ । ପି.ଏନ୍. ନେସ୍ଟରୋଭ୍, ରୁଷୀୟ ସାମରିକ ବିମାନଶୁଳକ, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ବିମାନଟିକୁ ଶୂନ୍ୟ ଚିତ୍ରମାରି ଉଡ଼େଇ ନେଇଥିଲେ । ଆକାଶରେ ବିମାନ-କୁଣ୍ଡର ଏହା ଥିଲା ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ।

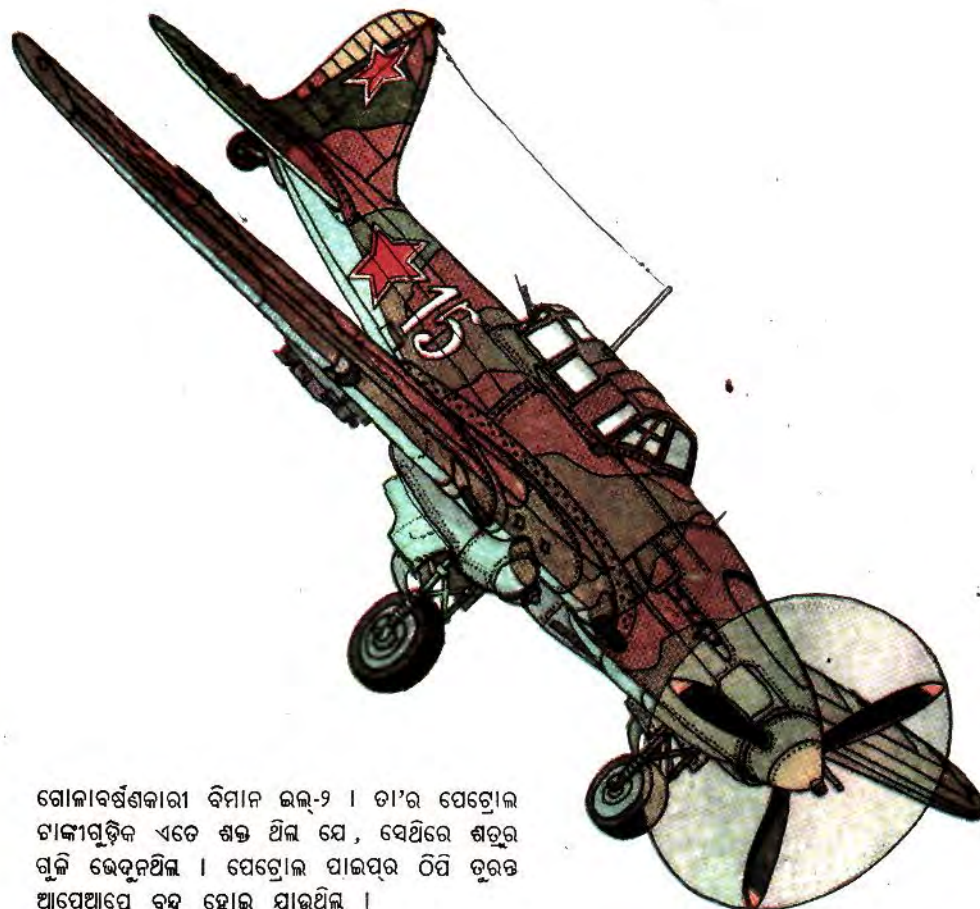
୧୯୪୧ରେ ପାସିଫିକାସମୁଦ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଲଢ଼ାଇମାନଙ୍କରେ ବାହାଦୂର ଦୂତଗାମୀ ଲଡ଼ୁଆ ବିମାନ ଆଇ-୧୬ ।

ଯାକ୍-୯ ଲଡ଼ୁଆ ବିମାନ କେବଳ ଦୂରଗାମୀ ନଥିଲା, ଏହା ଅନେକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ପାରୁଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ଦୂରଗାମୀ ଲଡ଼ୁଆ ବିମାନ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା ।

ମହାନ ଦେଶପ୍ରେମୀ ଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ ଏହା ଘଟିଥିଲା । ରଣସାମୁଦ୍ରୀୟ କୌଶର୍ଯ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଘେରକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ଲାଗି ପାସିଫିକାସମୁଦ୍ରରେ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଦୁଇଗହ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏକାଠି କରି ଚଢ଼ାଉ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଓଜନଦାର ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଗତିବେଳେ ତଳମାଟି ମଧ୍ୟ କମ୍ପୁଥାଏ ଏବଂ ଗୁରିଆଡ଼େ ଇଞ୍ଜିନ୍‌ର ଗର୍ଜନ ଶବ୍ଦ । ସୋଭିଏତ୍ କମାଣ୍ଡ ଶତ୍ରୁ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ତୋପମାଡ଼ ଚଢ଼ାଇଲା, ଶତ୍ରୁ ୧୦ଟି ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା, ତା'ପରେ କୋଡ଼ିଏ...

ଲଢ଼େଇ ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ଚାଲିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଶତ୍ରୁର ସୈନ୍ୟ ଦଳ ଥିଲା ଅଧିକ । ଗୋଲା ଶେଷ ହେବା ଉପରେ; ଅନେକ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଅବଶ୍ୟ ଧ୍ବଂସ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ତଥାପି ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣ ଚାଲିଥାଏ ।

ଗୋଲାବର୍ଷଣକାରୀ ବିମାନ ଲଡ଼ୁ-୨ । ତା'ର ପେଟୋଲ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ଶକ୍ତ ଥିଲା ଯେ, ସେଥିରେ ଶତ୍ରୁର ଗୁଳି ଭେଦୁନଥିଲା । ପେଟୋଲ ପାଇପର ଠିକି ତୁରନ୍ତ ଆପେଆପେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ।

ଆକାଶରୁ ଚଞ୍ଚଳ ତଳକୁ ଖସି ପାରିବା ଭଳି ବୋମାବର୍ଷା ବିମାନ ଟି.ୟୁ-୨ । ଏହା ସାମରିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକାରୀ, ଗୋଳାବର୍ଷଣକାରୀ ଏବଂ ବିଧି-ସକପଦାର୍ଥବାହୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

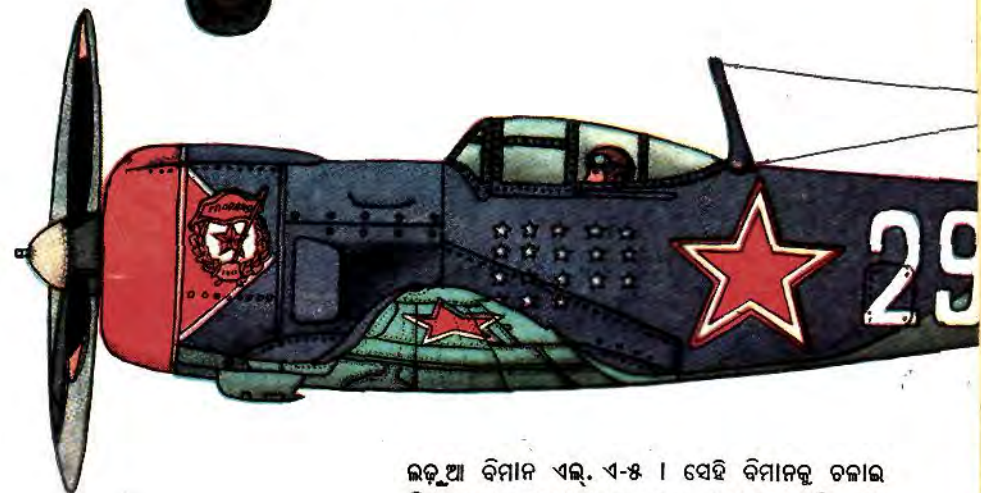

ପି. ଓ-୨ । ଏହି ବିମାନ ମକା କ୍ଷେତରେ ଓହ୍ଲାଇ ପାରୁଥିଲା ଓ ଉପରକୁ ଉଠି ପାରୁଥିଲା । ଏହାକୁ “କୁକୁରୁକ୍‌ନିକ୍” ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା ମଧ୍ୟ ଏହା ବିମାନଗୁଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩୦ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଏହାକୁ ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ମହାନ ଦେଶପ୍ରେମୀ ଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ (୧୯୪୧-୧୯୪୫ରେ) ଏହା ରାତିରେ ଏକ ବୋମାବର୍ଷା ବିମାନ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ।

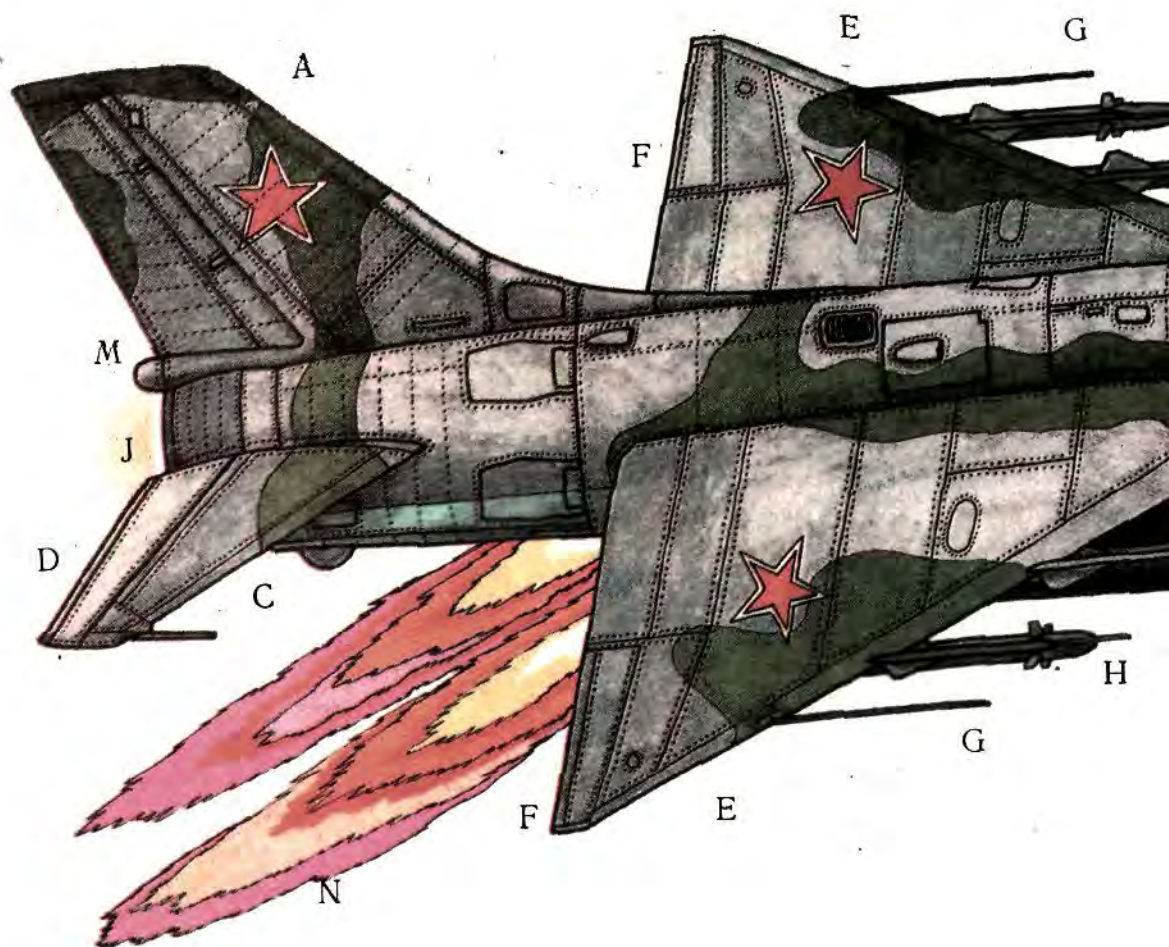
ହଠାତ୍ ଲଲ ତାରକା ଅଙ୍କିତ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଏକ ସ୍ଵାର୍ତ୍ତରନ ବଣର ପଛପଟେ ଦେଖାଦେଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଆମର ଲଡ଼ୁଆ ବୋମାବର୍ଷା ବିମାନ—ମହନୀୟ ଇଲ୍ ; ବୋମା, କମାଣ ଓ ରକେଟ ଆଦିରେ ସଜ୍ଜିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିମାନ ବଡ଼ ସାଞ୍ଜୁରେ ଆଜ୍ଞାଦିତ, ତାହା ଥିଲା ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଉଡ଼ତା ଟ୍ୟାଙ୍କ । ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହଠାତ୍ ମୋଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ଭୁଲି ଉପରଦେଇ ଉଡ଼ିଗଲା, ତା’ପରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ତା’ପଛରେ ଗଲିଲା... ବୋମାଗୁଡ଼ିକୁ ଖସାଇ ପକାଯାଇଥିଲା, ଶତ୍ରୁ ଟ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କରେ ନିଆ ଲାଗିଗଲା । ଜଳତା ଟ୍ୟାଙ୍କରୁ ଯେଉଁ ପାସାବାଦୀ ପଳାଇ ଆସିପାରୁଥିଲା, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କମାଣ ଗୋଳାମାଡ଼ରେ ନିହତ ହେଉଥିଲା ।

“ଶୁଭଆରତ୍ନେ ଚୋଦୁ !” ସେମାନେ ଆତଙ୍କରେ ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲେ, ଜର୍ମାନୀରେ ତା’ର ଅର୍ଥ ହେଲା—“କାଳି ମୃତ୍ୟୁ” । ପାସାବାଦୀମାନେ ଆମର ବିମାନ ଇଲ୍-୨କୁ ସେଇ ନାମ ଦେଇଥିଲେ ।

ଲଡ଼ୁଆ ବିମାନ ଏଲ୍. ଏ-୫ । ସେହି ବିମାନକୁ ତଳାଇ ବିମାନଗୁଳନ କୋଷ୍ଠେଦ୍ଵାରା ଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ ୬୨ଟି ଶତ୍ରୁ ବିମାନକୁ ଗୁଳିମାରି ତଳକୁ ଖସାଇ ପକାଇଥିଲା ।

- A—ପକ୍ଷ,
B—ଗତିନିୟନ୍ତ୍ରକ,
C—ସିରକ,
D—ଉଡ଼ାଳକ ଯନ୍ତ୍ର,
E—ତେଣା,
F—ପୃଷ୍ଠନିୟନ୍ତ୍ରକ ଏଭଲେରୋନ୍,
G—ଉଡ଼ତୟନର ଗତି ପରିମାପକ ନଳ,
H—ରେଡିଓ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ରକେଟ,
I—ଶୂଳକର ବସିବା ସ୍ଥାନ,
J—ନାସାଗ୍ର,
K—ବାହାର ଉଡ଼ନ ଟାଙ୍କୀ,
L—ଭିତରକୁ ଟଣାଯାଇ ପାରିବା ଭଳି ଅବତରଣ ଗିଅର,
M—ପଛରୁ ଏକ ଆକ୍ରମଣ ସଂପର୍କରେ ରାତର ଯନ୍ତ୍ରର ସଚକ୍ଚିବାଣୀ,
N—ଶକ୍ତିଶାଳୀତ ରକେଟ ଇଞ୍ଜିନରୁ ବାହାରୁଥିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବାଷ୍ପର ନିର୍ଗମନ ।

ଶବ୍ଦଠାରୁ ଦୃତଗାମୀ

ଲଢ଼ୁଆ ବିମାନଗୁଡ଼ିକର ଏକ ପଂକ୍ତି ଆକାଶରେ ଦେଖାଦେବା ବେଳକୁ ବିମାନ ବାହିନୀର ସମାରୋହ ଶେଷ ହେବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ଚଢ଼େଇ ଦଳ ଭଳି ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଲେକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ଭଡ଼ିଗଲା, ସେହି ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବା ପରେ ଯାଇଁ ସେସବୁର ଗର୍ଜନ ଏକ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଭଳି ଶୁଣିଆଡ଼କୁ କମ୍ପାଇ ଦେଲା ।

“କି ଭୟଙ୍କର ଗତି”, ଲେକମାନେ ଚକିତ ହେଲେ, “କଲ୍ଲନା କରନ୍ତୁ ତ’ ଶବ୍ଦଠାରୁ ଦୃତଗାମୀ!”

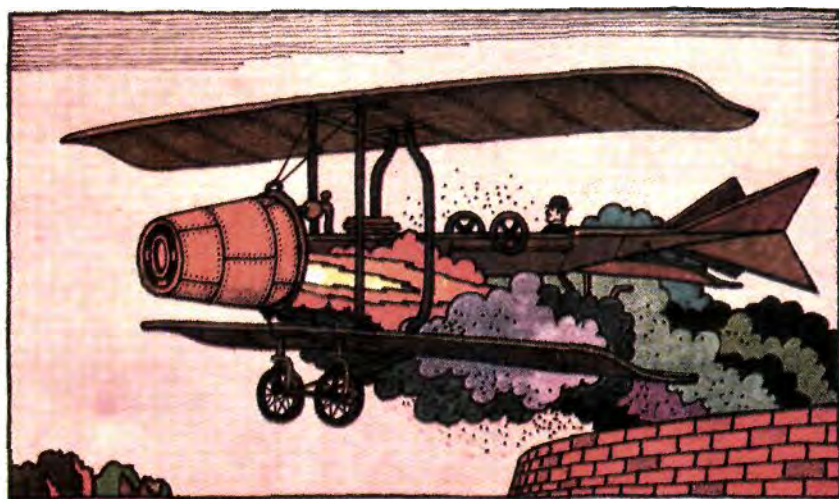
ସେଇଦିନ ମସୌବାସୀ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଦେଖିଥିଲେ ଶବ୍ଦଭେଦୀ ଜେଟ୍ ବିମାନଗୁଡ଼ିକର ଉଡ଼ତୟନ ।

ବିମାନ-ତୀର, ବିମାନ-ଗୋଳା, ବିମାନ-ରକେଟ... କାହା ସହ ସେହି ବିମାନଗୁଡ଼ିକୁ ତୁଳନା କରାଯିବ ! ହଁ, ଏହା ସତ ଯେ, ଗୋଟିଏ ଜେଟ୍ ବିମାନର ତେଣାମାନ ଏକ ତୀରର ଅଗ ଭଳି, ବାହାରର ଦେହ ଏକ ଗୋଳା ପରି ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନ୍ ଏକ ରକେଟ ଯାନ ଭଳି ଦେଖାଯାଏ, ଏପରିକି ଶୂଳକର ପୋଷାକ ଜଣେ ମହାକାଶଗୁରାଙ୍କର ପୋଷାକ ଭଳି ଦିଶେ । ବିମାନ ଯେପରି ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଉଡ଼ିବାରୁ ଉଠେ ତା’ଯୋଗୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଅତ୍ୟଧିକ ଭାରରୁ ଶୂଳକକୁ ଏପରି ଏକ ପୋଷାକ ଓଳି ଭଳି ରକ୍ଷାକରେ । ମେଘ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ଏ ବିମାନକୁ ଲଗେ ମାତ୍ର କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ।

ତୁମେମାନେ ଏହି ଛୋଟିଆ ଲେଖାକୁ ପଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ, ଏଧାରଶର ଏକ ଲଢ଼ୁଆ ବିମାନ ଅତି ଉଚ୍ଚ ଅଶ୍ୱମଣ୍ଡଳରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ।

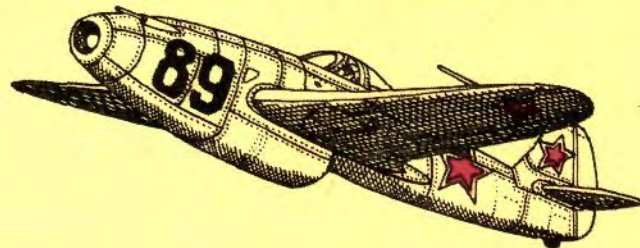
ଗୋଳାବର୍ଷଣକାରୀ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ବଦଳରେ ଶବ୍ଦର ଗତିଠାରୁ ଅଧିକ ବେଗରେ ଯାଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ଇଡ଼ୁଆ ବିମାନ । ଏହି ବୋମାବାହୀ ବିମାନଗୁଡ଼ିକରେ ରକେଟ ସଜା ହୋଇଥାଏ । ସେସବୁରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଇନ୍ଜିନ୍‌ମାନ ଓ ତ୍ରିକୋଣୀ ଦେଶାନ୍ତ୍ରୀକ ଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଉଡ଼ି ପାରେ ।

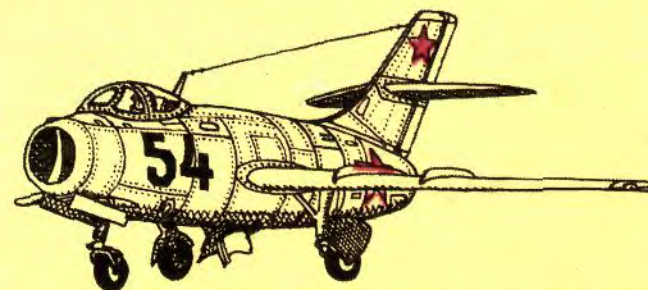
୧୯୧୦ । ପ୍ୟାରିସ୍‌ରେ ବିଶ୍ୱପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପ୍ରଥମ କେନ୍ଦ୍ର ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ।

ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଜାହାଜ ଚଳାଇବା ପାଇଁ କେବଳ ତ ତାଲିମ ଦରକାର ପଡ଼େ ନାହିଁ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁରା ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ଦରକାର ହୁଏ ।

ସାତ-୧୫ କେନ୍ଦ୍ର ଇଡ଼ୁଆ ବିମାନର ତେହେରାରେ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଥିବା ବିମାନ ସହିତ ସାବ୍‌ଶ୍ୟ ରହିଛି ।

ମିଗ୍-୧୫ । ଇଡ଼ୁଆ କେନ୍ଦ୍ର ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମିଗ୍ ଗୋଟିଏ ବିମାନଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ।

ବିମାନ ଭଡ଼େ କାହିଁକି ?

ଭାଇଙ୍କର ବାପା ଜଣେ ବିମାନ ଗୁଳକ । ସେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଭୋଲୋଗ୍‌ବା ସହରକୁ ନିଆଅଣା କରନ୍ତି ।

ଦିନେ ଭାଇଙ୍କା ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା : “ବାପା ବିମାନ ଭଡ଼େ କାହିଁକି ?”

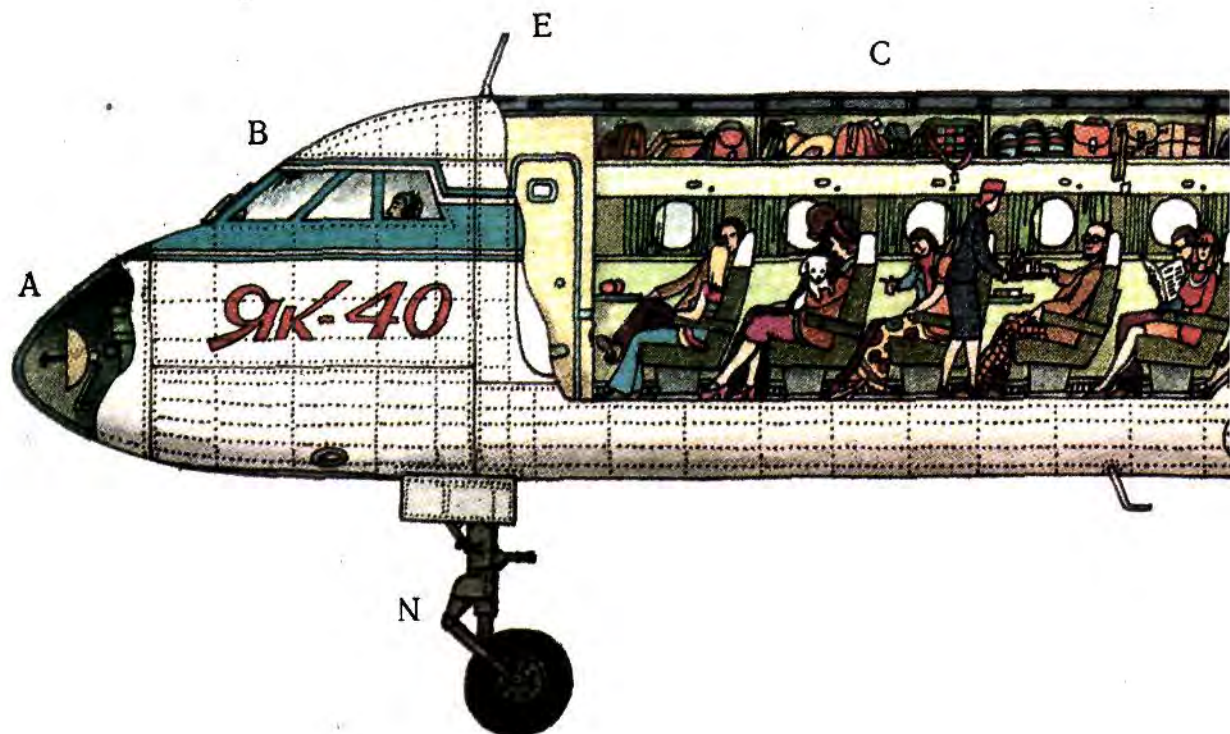
“ତାହା ପବନ ଯୋଗୁଁ ଭଡ଼େ,” ବାପା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ଭାଇଙ୍କା ଏହାକୁ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ ସେ ତାକୁ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ : “ତୁ ଦେଖିଛୁ, ବିମାନର ଗୋଟିଏ ଇଂଜିନ୍ ଅଛି, ଏକ ଗୁଳନଚକ୍ର ଓ ତେଣାମାନ ରହିଛି । ଇଂଜିନ୍ ଗୁଳନଚକ୍ରକୁ ଘୁରାଏ, ଗୁଳନଚକ୍ର ଶୂନ୍ୟରେ ପେଞ୍ଚାଘୁରାମାରେ ଓ ବିମାନଟିକୁ ଆଗକୁ ଟାଣେ ଏବଂ ହାତ ଓ ବାହୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ତେଣାଗୁଡ଼ିକ — ପବନରେ ଅଭିଯାନ ଜମାଇ ରଖେ ।”

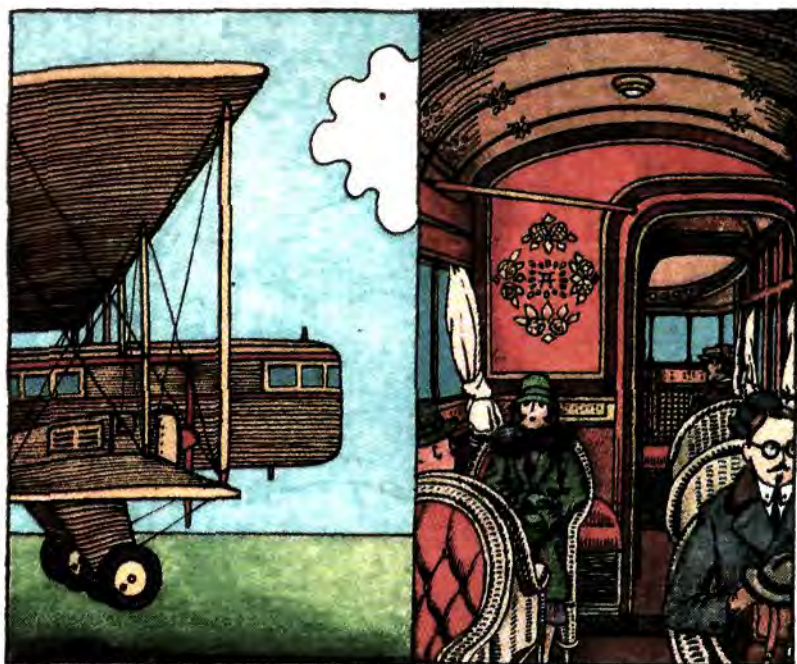
“କିନ୍ତୁ ତୁମ ବିମାନରେ ଗୁଳନଚକ୍ର ନାହିଁ, କାହିଁକି ?”

ଅଧୁନିକ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବିମାନର ଗୁଳକଙ୍କର ବସିବା ସ୍ଥାନରେ ବିବିଧ ଧରଣର ବହୁ ଯନ୍ତ୍ର ଉପକରଣ ରହିଛି ।

- A—ରାଡର,
- B—ଗୁଳକଙ୍କର ବସିବା ସ୍ଥାନ,
- C—ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରକୋଷ,
- D—କରୁରାକାଳୀନ ବହିର୍ଗମନ ପଥ,
- E—ରେଡିଓ ଏରିଏଲ,
- F—ମଧ୍ୟ ଇଂଜିନ୍, ବାୟୁ ନଳର ଫିନଲେଟ୍,
- G—ମଧ୍ୟ ଇଂଜିନ୍‌ର ନିର୍ଗମକାସ୍ତ୍ର—ନାସାସ୍ତ୍ର,
- H—ପାର୍ଶ୍ୱ ଇଂଜିନ୍,
- I—ପକ୍ଷସହ ପକ୍ଷାଦଳାଗରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଗତିନିୟନ୍ତ୍ରକ,
- J—ଘିରକ ସହ ଉତ୍ତୋଳକ,
- K—ଏଲେକ୍ଟ୍ରୋନ୍ ଓ ଅବତରଣ ଡିସେଲେରେସନ୍ ଆବରକ ସହ ବାଁ ଆ ଡେଣା,
- L—ସଙ୍କେତ ଆଲୋକ,
- M—ପ୍ରଧାନ ଅକ୍ଷର କ୍ୟାରେକ୍ଟର ଲେଉଟ୍,
- N—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବତରଣ ଗିଅର,
- O—ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପାବକ ପଥ ।

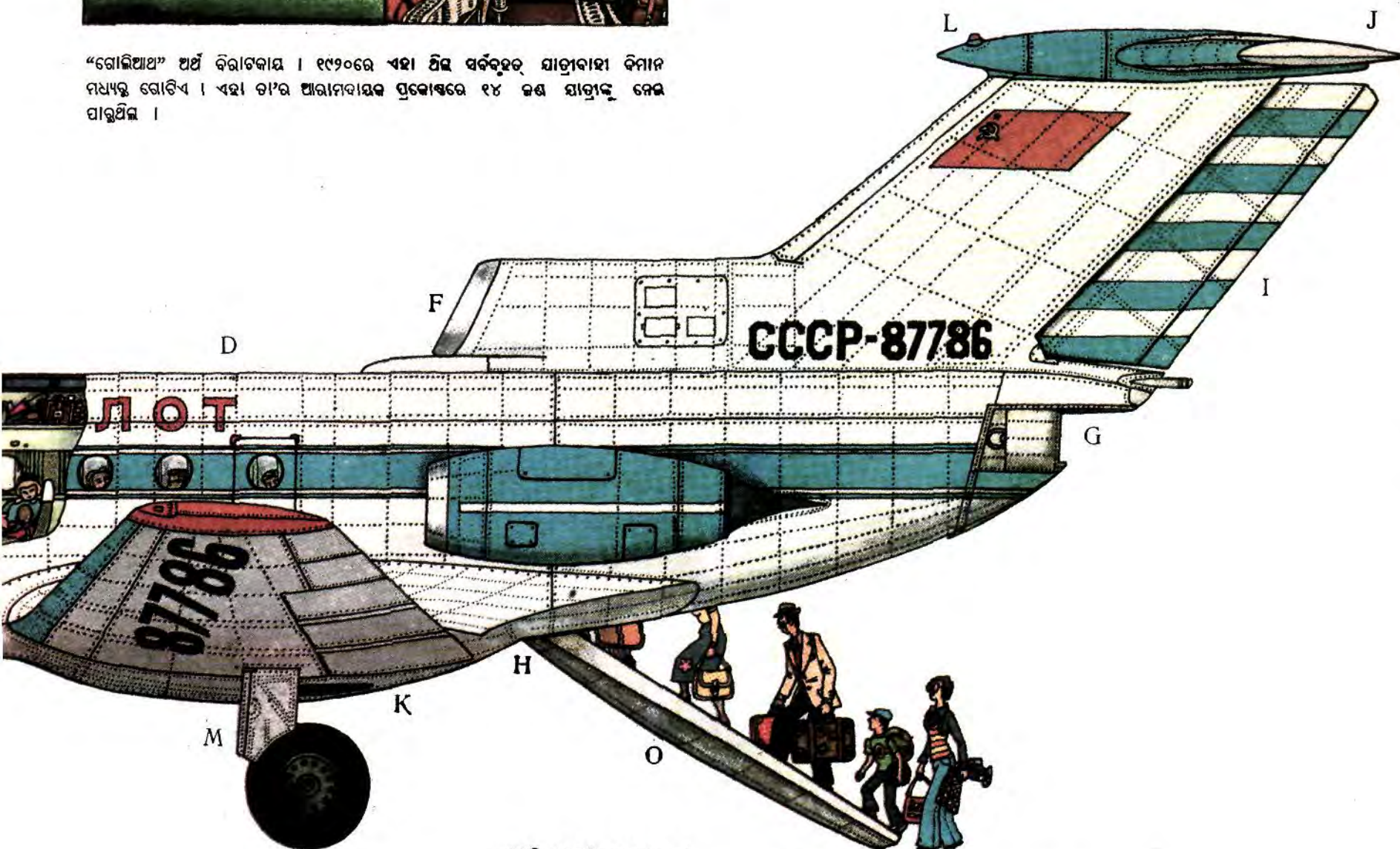

“ସେଇଟା ତ କେଟ୍ ବିମାନ, ତା ପାଇଁ ଦରକାର ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଲୁକନ ଫଳରେ ଗରମ ବାଷ୍ପ ହୁଏ ଓ ସେଇ ବାଷ୍ପ ଦ୍ଵାରା ତାହା ଆଗକୁ ଠେଲି ହୋଇଯାଏ । କୌଣସି ବିମାନ ପଛରେ ନିଆଁଭଳି ପୁଛ ତୁ କେବେ ଦେଖିଛୁ କି ? ସେଇ ବାଷ୍ପ, ସେଥିରେ ଥାଏ ।”

ସେଦିନ ଭାଲେକା ତା ବାପାଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ ଶିଖିଲା : ବିମାନର ରାଡ଼ର (ଗତିନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ) ଓ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ (ଅନ୍ୟନିୟନ୍ତ୍ରଣମାନ) କେଉଁଠି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଯାଏ କିପରି, ବିମାନକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆଉ କ’ଣ କ’ଣ ଉପକରଣ ଲଗେ ଇତ୍ୟାଦି... ଭାଲେକା ଯଦି ଛୋଟ ନହୋଇଥାନ୍ତା, ସେ ନିଜେ ସମ୍ଭବତଃ ଗୋଟିଏ ବିମାନ ଚଳାଇପାରନ୍ତା ।

“ଗୋଲିଆଥ” ଅର୍ଥ ବିରାଟବାୟ । ୧୯୨୦ରେ ଏହା ପିଲ ସର୍ବବୃହତ୍ ଯାତ୍ରାବାହୀ ବିମାନ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ଏହା ତା’ର ଆରାମବାୟକ ପ୍ରକୋଷରେ ୧୪ ଜଣ ଯାତ୍ରୀକୁ ନେଇ ପାରୁଥିଲା ।

ଏଇଟି ହେଉଛି ଯାକ୍-୪୦ ।

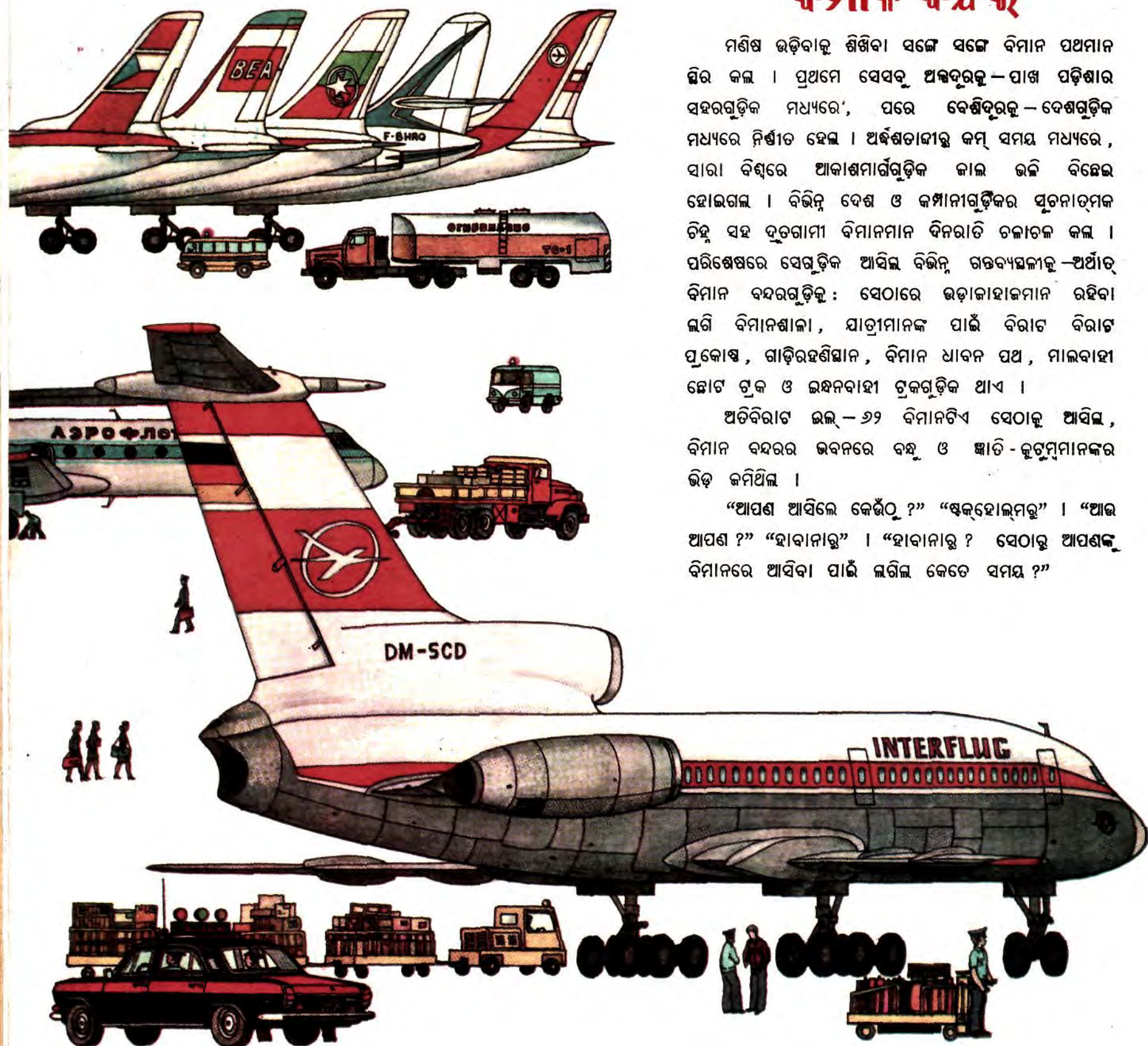
ସବୁଠୁ ଛୋଟ ବିମାନ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ, ସେଥିରେ ମାତ୍ର ୨୪ ଜଣ ଯାତ୍ରୀକୁ ନିଆଯାଇପାରେ ।

ବିମାନ ବନ୍ଦର

ମଣିଷ ଉଡ଼ିବାକୁ ଶିଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିମାନ ପଥମାନ ଛିର କଲ । ପ୍ରଥମେ ସେସବୁ ଅଳ୍ପଦୂରକୁ — ପାଖ ପଡ଼ିଶାର ସହରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ, ପରେ ବେଶିଦୂରକୁ — ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣୀତ ହେଲା । ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀରୁ କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଆକାଶମାର୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଜାଲ ଭଳି ବିଛେଇ ହୋଇଗଲା । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ଓ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାମୟ ଚିହ୍ନ ସହ ଦ୍ରୁତଗାମୀ ବିମାନମାନ ଦିନରାତି ଚଳାଚଳ କଲା । ପରିଶେଷରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆସିଲା ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳୀକୁ — ଅର୍ଥାତ୍ ବିମାନ ବନ୍ଦରଗୁଡ଼ିକୁ : ସେଠାରେ ଉଡ଼ାକାହାଣୀମାନ ରହିବା ଲାଗି ବିମାନଶାଳା, ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିରାଟ ବିରାଟ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ, ଗାଡ଼ିରହଣିସ୍ଥାନ, ବିମାନ ଧାବନ ପଥ, ମାଲବାହୀ ଛୋଟ ଟ୍ରକ ଓ ଇନ୍ଦନବାହୀ ଟ୍ରକଗୁଡ଼ିକ ଥାଏ ।

ଅତିବିରାଟ ଲଲ୍ — ୬୨ ବିମାନଟିଏ ସେଠାକୁ ଆସିଲା, ବିମାନ ବନ୍ଦରର ଭବନରେ ବନ୍ଧୁ ଓ ଜ୍ଞାତି-କୁଟୁମ୍ବମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ଜମିଥିଲା ।

“ଆପଣ ଆସିଲେ କେଉଁଠୁ ?” “ଷ୍ଟକହୋଲ୍‌ମରୁ” । “ଆଉ ଆପଣ ?” “ହାବାନାରୁ” । “ହାବାନାରୁ ? ସେଠାରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ବିମାନରେ ଆସିବା ପାଇଁ ଲାଗିଲା କେତେ ସମୟ ?”

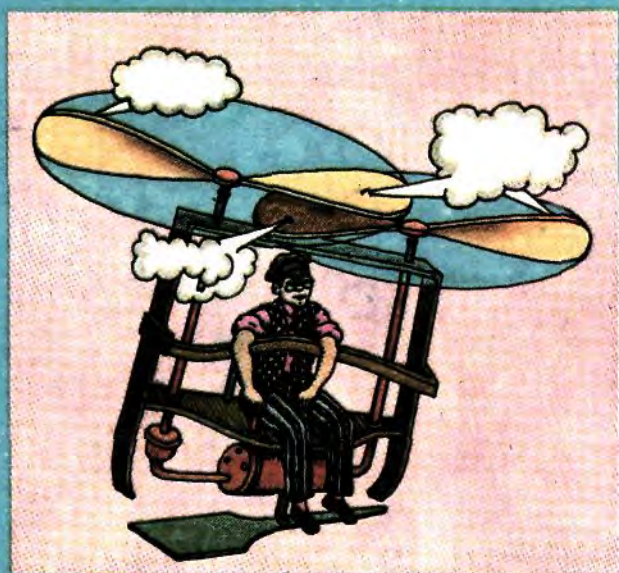
“ମାତ୍ର ଚଉଦ ଘଣ୍ଟା” ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ରେଡିଓ ଏକ ନୂତନ ଘୋଷଣା କଲା :
 “ଦୟାକରି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ, ଓଡ଼ିଶାରୁ ଉତ୍ତରୀନ ସଂଖ୍ୟା —
 ୮୯୦ ବିମାନଟି ଓହ୍ଲାଇଲା...”

ତେଣୁ, ବିମାନ ବନ୍ଦରକୁ ତୁଙ୍ଗାଚାରେ ନଗରୀର ଆକାଶ-
 ଦ୍ଵାର ବୋଲି କୁହାଯାଇ ନଥାଏ ।

ଏକ ଉପହାର

ଗୋଟିଏ ଜେଟ୍ ହେଲିକପ୍ଟରର ଏକ ନକ୍ସା ।

ଗୁରୁ-ଡେଣାବାଲ ଏକ ବ୍ୟୋମଯାନ । ସେହି ବିମାନର ପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ଶବ୍ଦନତକ୍ଷସବୁ ରହିଛି । ତାହା ହେଲିକପ୍ଟର ଭଳି ଭଜକୁ ଭଠେ ଏବଂ ଏକ ବିମାନ ଭଳି ଭଡ଼େ ।

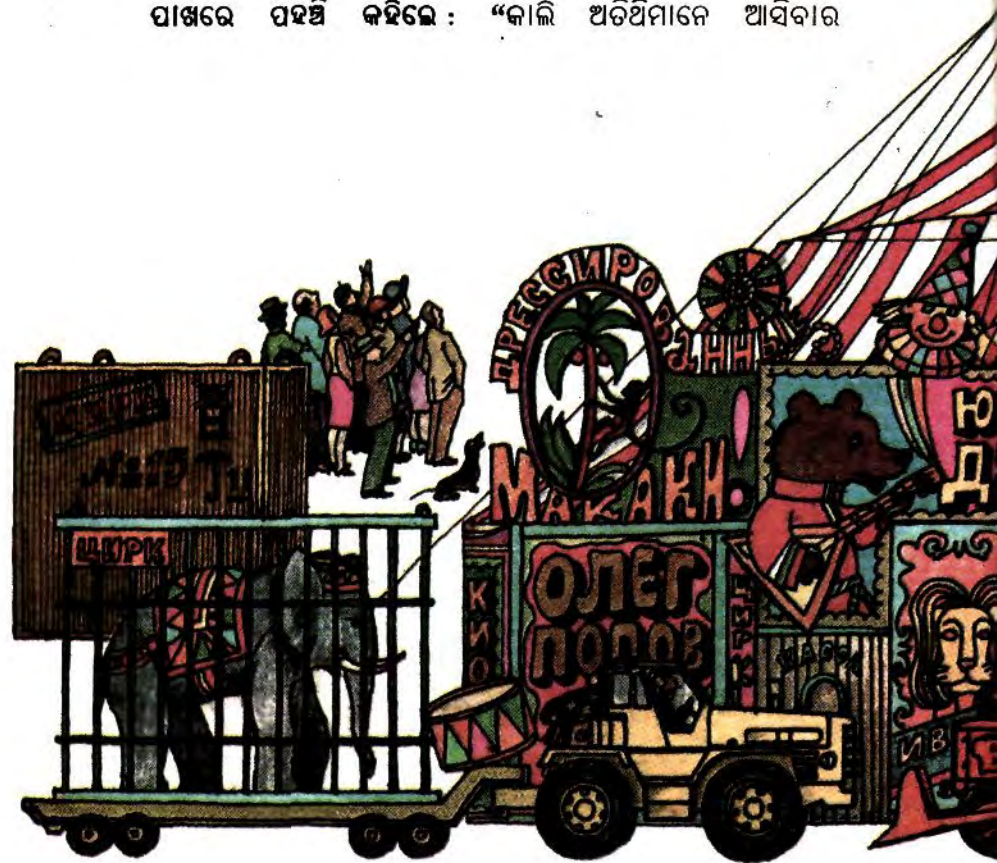

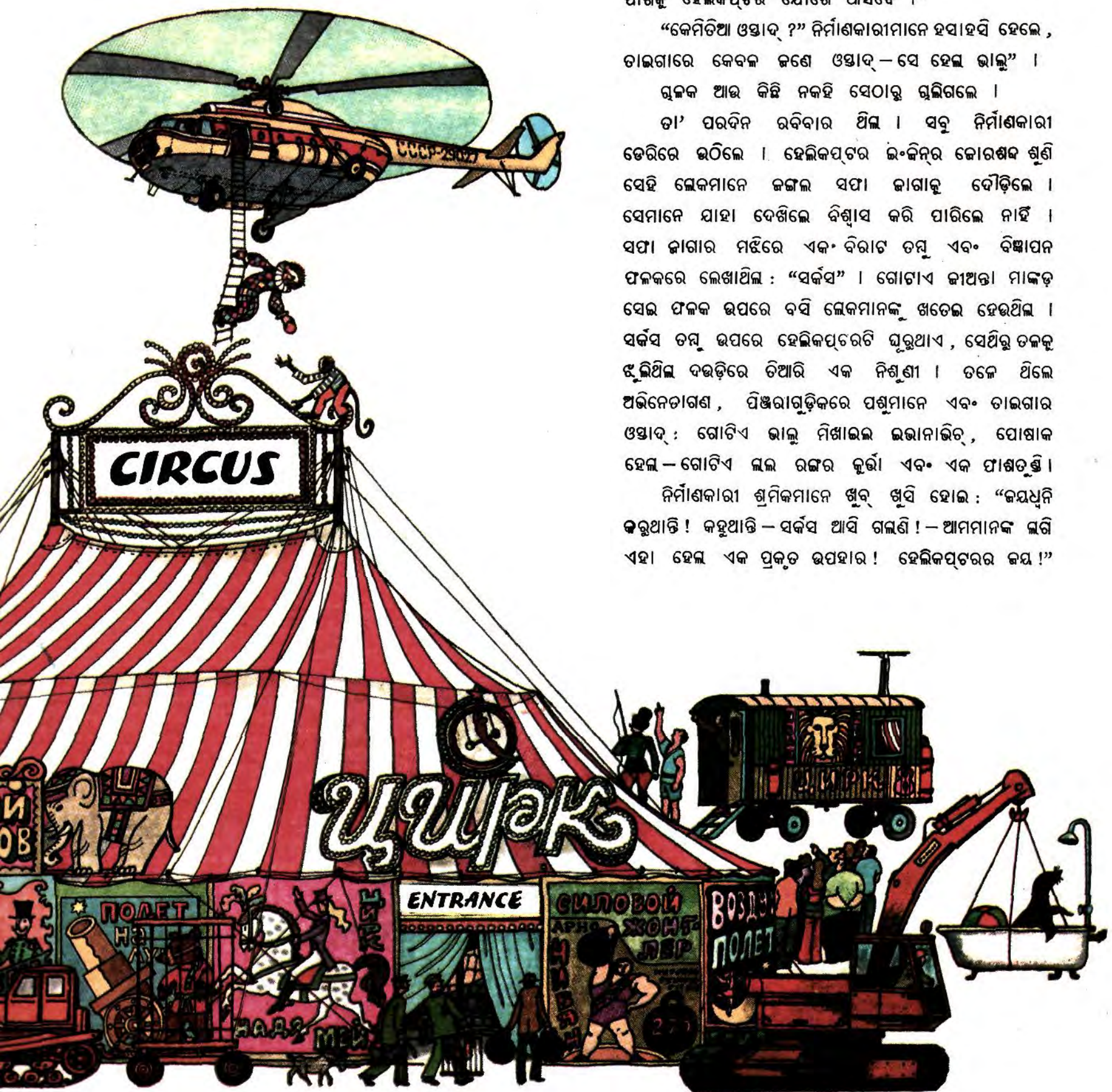
ହେଲିକପ୍ଟର କେ. ଏ-୨୬ । ତାକୁ ସବୁ କାମରେ ଲଗାଯାଇ ପାରେ ; ଏହା ହେଲ ଏକ ଭୃତବୃଦ୍ଧି, ଏକ ଅଗ୍ନିରକ୍ଷକ । ଏହା ପସଲ ଉପରେ ଓଷଧ ଗୁଣ୍ଡାଦି ପକାଇ ପାରେ ଏବଂ ବିନିଷପତ୍ର ଉଠାଇବା ଲାଗି ଏକ ଜେନ୍‌ସର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରେ ।

ଅତିଦୂର, ସାଇବେରିୟା ତାଳଗାରେ ଏକ ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣ ଗଲିଥିଲା । ଯୁଆଡ଼େ ଗୁରୁତ୍ବ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଘଣ୍ଟ ବନ ଓ ସତ୍ତ୍ବତ୍ତ୍ବିଆ ପାଟ, କୌଣସି ରେଳଗାଡ଼ି ବା ବାଷ୍ପୀୟ ପୋତ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ବିମାନ ମଧ୍ୟ କାମ ଦେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଆଖପାଖରେ ଓହ୍ଲାଇବାର ସୁବିଧା ପ୍ରଭୃତି ଥାଇ ବିମାନ ବନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ସୁଲଭ ପରିବହନ ହେଉଛି ହେଲିକପ୍ଟର । ଜଙ୍ଗଲ ସଫା ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଓହ୍ଲେଇ ପାରେ ଏବଂ ଉପରକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ଧାବନ ପଥ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପାଇଁ ଧାବନ ପଥ ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଏକ ହେଲିକପ୍ଟରରେ ତେଣୁଗୁଡ଼ିକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଥାଏ ଏକଗୁଳନ ଚକ୍ର, ଯାହାକି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଉପର ଆଡ଼କୁ ଟାଣେ ।

ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସହକାରୀ ହେଲା ହେଲିକପ୍ଟର : ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଓ ତାଳ ପହଞ୍ଚାଏ, ଏପରିକି ଜେନ୍ ଯନ୍ତ୍ର ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ — ଓଜନଦାର ନୁହାଧାରଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଟେକି ନେଇ ପାରେ ।

ଦିନେ ହେଲିକପ୍ଟରର ଅଧିନାୟକ ନିର୍ମାଣକାରୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ : “କାଲି ଅତିଥିମାନେ ଆସିବାର

ଆଶା ଅଛି । ଓଷାଦ୍ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ହେଲିକପ୍ଟର ଯୋଗେ ଆସିବେ ।”

“କେମିତିଆ ଓଷାଦ୍ ?” ନିର୍ମାଣକାରୀମାନେ ହସାହସି ହେଲେ , ତାଙ୍କଗାରେ କେବଳ ଜଣେ ଓଷାଦ୍—ସେ ହେଲା ଭାଲୁ” ।

ଭୁଲକ ଆଉ କିଛି ନକହି ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ।

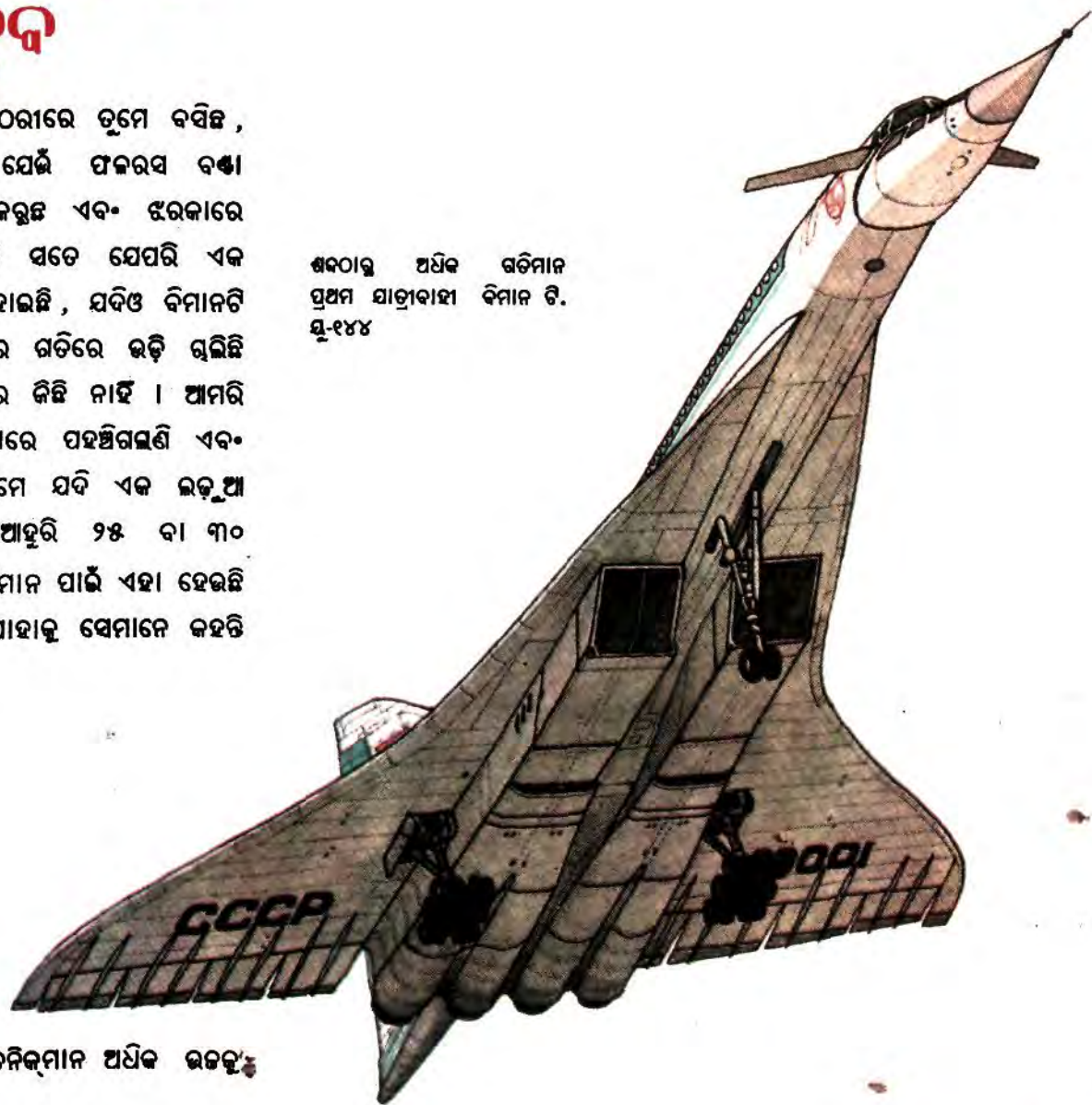
ତା’ ପରଦିନ ରବିବାର ଥିଲା । ସବୁ ନିର୍ମାଣକାରୀ ଡେରିରେ ଉଠିଲେ । ହେଲିକପ୍ଟର ଇଂଜିନ୍‌ର କୋରଖିବ ଶୁଣି ସେହି ଲେକମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ସପା ଜାଗାକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ । ସେମାନେ ଯାହା ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସପା ଜାଗାର ମଝିରେ ଏକ ବିରାଟ ତମ୍ବା ଏବଂ ବିଜ୍ଞାପନ ପଲକରେ ଲେଖାଥିଲା : “ସର୍ବସ” । ଗୋଟାଏ ଜୀଅତ୍ତା ମାଙ୍କଡ଼ ସେଇ ପଲକ ଉପରେ ବସି ଲେକମାନଙ୍କୁ ଖତେଇ ହେଉଥିଲା । ସର୍ବସ ତମ୍ବା ଉପରେ ହେଲିକପ୍ଟରଟି ଘୁରୁଥାଏ , ସେଥିରୁ ତଳକୁ ଝୁଲିଥିଲା ଦଉଡ଼ିରେ ତିଆରି ଏକ ନିଶୁଣୀ । ତଳେ ଥିଲେ ଅଭିନେତାଗଣ , ପିଞ୍ଜରାଗୁଡ଼ିକରେ ପଶୁମାନେ ଏବଂ ତାଙ୍କଗାର ଓଷାଦ୍ : ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ମିଖାଇଲ ଇଭାନଭିଚ୍ , ପୋଷାକ ହେଲା—ଗୋଟିଏ ଲଲା ରଙ୍ଗର କୁର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଏକ ପାଖତୁଣ୍ଡି ।

ନିର୍ମାଣକାରୀ ଶ୍ରମିକମାନେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇ : “କନ୍ୟଧୁନି କରୁଥାନ୍ତି ! କହୁଥାନ୍ତି—ସର୍ବସ ଆସି ଗଲାଣି !—ଆମମାନଙ୍କ ଲାଗି ଏହା ହେଲା ଏକ ପ୍ରକୃତ ଉପହାର ! ହେଲିକପ୍ଟରର କନ୍ୟ !”

ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ ହେବ

ଏକ ଶବ୍ଦ-ଲେଖି ବିମାନର କୋଠରୀରେ ତୁମେ ବସିଛ, ବିମାନଟି ଉପରକୁ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଫଳରସ ବଣ୍ଟା ଯାଇଛି ତା'ର ସ୍ବାଦକୁ ଉପଭୋଗ କରୁଛ ଏବଂ ଝରକାରେ ଚାହିଁଛ । ବୋଧ ହେଉଛି — ବିମାନଟି ସତେ ଯେପରି ଏକ ଅସୀମ ବରଫକ୍ଷେତ୍ର ମଝିରେ ଠିଆ ହୋଇଛି, ଯଦିଓ ବିମାନଟି ପ୍ରକୃତରେ ଘଣ୍ଟାକୁ ୨୫୦୦ କିଲୋମିଟର ଗତିରେ ଉଡ଼ି ଚାଲିଛି ଏବଂ ବରଫ କ୍ଷେତ୍ର ବୋଲି ସେଠାରେ କିଛି ନାହିଁ । ଆମରି ବିମାନଟି ୨୦ ହଜାର ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲାଣି ଏବଂ ବରଫର ଉପରେ ଉଡ଼ୁଛି; କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯଦି ଏକ ଲଢ଼ୁଆ ବିମାନରେ ଉଡ଼ି ତାହେଲେ ତୁମେ ଆହୁରି ୨୫ ବା ୩୦ କିଲୋମିଟର ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠି ପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଏହା ହେଉଛି ସୀମା; ବିମାନ ଗୁଳନ ବିଦ୍ୟାରେ, ଯାହାକୁ ସେମାନେ କହନ୍ତି

ଶବ୍ଦଠାରୁ ଅଧିକ ଗତିମାନ
ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରାବାହୀ ବିମାନ ଟି.
ସୁ-୧୪୪

“କଲି!” କେବଳ ରକେଟ ଓ ସ୍ବଚ୍ଚଳିକମାନ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଡ଼ିପାରେ ।

ଏପରି ଏକ ଯତ୍ନ ତିଆରି କରିବା ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ, ଯାହା ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣେ ମହାକାଶକୁ ଉଡ଼ିଯିବ, ଏକ ମହାକାଶ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବୁଲିସାରି ବିମାନ ବନ୍ଦରକୁ ଫେରି ଆସିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନେଇ ଆମେ କେବଳ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିପାରୁ, ଯେପରି ଲୋକମାନେ ଏକ ପରୀକାହାଣୀରେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଥାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ୧୫ ବର୍ଷ ପରେ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ ହୋଇଯିବ ଏପରି ବିମାନମାନ ସମ୍ଭବତଃ ବାହାରି ସାରିଥିବ ଏବଂ କିଏ ଜାଣେ, ତୁମେ ନିଜେ ସେପରି ଏକ ତେଣାବାଲ ଜାହାଜକୁ ହୁଏତ ମହାକାଶରେ ଉଡ଼ାଇ ନେଉଥିବ । ତେଣୁ ତିମାନ ଗୁଳକମାନଙ୍କର ଗୀତରେ ତୁଙ୍ଗାଟାରେ କୁହାଯାଇ ନାହିଁ, “ଆମେ ଜନମିଛୁ ତ’ ପରୀକାହାଣୀକୁ କରିବୁ ସତ!”

୧-218
K. Арон

ЧЕЛОВЕК ПОДНЯЛСЯ В НЕБО

na jazyke oria

K. Aron

INTO THE WILD BLUE YONDER

in Oriya

© ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ “ରାଦୁଗା” ପ୍ରକାଶନ, ୧୯୮୪

କୋରିଏର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମୁଦ୍ରିତ